

קונטרס

אאלפך חכמה

בלבבי משכן אבנה

אוצר האותיות

ערך בד

תורת שיעשועים

לא מונה כלל

נשמח לקבל הערות והארות,
וכן תוספות קצרות על
הקונטרס, על מנת לתקן
ולהוסיף במהדורה הבאה
בע"ה.

כמו כן, המעוניין לסייע להגיה
את הקונטרס כל שבוע לפני
צאתו, יפנה למערכת.

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

ומקיישים: כוכבית [*]

סולמית [#] ->

מספר שיעור] ->

סולמית [#]

© כל הזכויות שמורות

לקבלת העלון השבועי
ברוא"ל יש לשלוח בקשה
לכתובת:

bilvavi231@gmail.com

לקבלת העלון השבועי
בפקס

יש לשלוח בקשה לפקס
המערכת: 03-5480529

ללקיחת חלק בהוצאות
הגדולות של הדפסת הספרים
לזיכוי הרבים, ניתן לצור קשר
עם מערכת

'בלבבי משכן אבנה'

טלפון: 052.763.8588

פקס: 03-5480529

ת.ד. 34192 ירושלים 9134100

bilvavi231@gmail.com

תוכן העניינים

"נא אל התיבה"

ערך בד

עבודה

ז בלכביפדיה עבודת ה'

מחשבה

יז בלכביפדיה מחשבה
ל סוגיות במחשבה

רל"א שערים

לג צירוף ב-ד

קבלה

לז בלכביפדיה קבלה
מב מילון ערכים בקבלה

ארמית

מה מילון ערכים בארמית

ליקוטים

מפ עבודה
מפ מחשבה
נ קבלה

רשימת שיעורים הקשורים לערך- נא

מדור עבודה

בלבביפדיה עבודת ה'
בד

בלבניפדיה עבודת ה'

בד

א

הקשר הפנימי בין לשון בד בבגדים, ללשון בד מלשון בדידות

מסננים דבר מעמידים כל דבר לבדו, אבל בעומק יותר דייקא מקום עשיית השמן נקרא בית הבד, שמן הרי יש בו כוח מיוחד מאוד שכאשר מערבבים אותו עם מים וכדומה הוא איננו מתערב עם הדבר אלא הוא צף ועולה ועומד לבדו.

א"כ הכוח של השמן מתגלה בו כוח שהוא עומד לבדו, אבל יתר על כן לא רק שהוא עומד לבדו אלא הוא עומד לבדו למעלה, יש כאן דקות פנימית יותר. יש מה שהדבר נתפס כלבדו מהצד התחתון שבו, בדוגמה שהוזכר במצורע שנאמר בו בדד ישב מחוץ למחנה, מעין כך באבלות שהוזכר איכה ישבה בדד, זה הבדידות הנמוכה הבדידות הנפולה.

אבל הבדידות העליונה כלשון חז"ל (ב"ר ע"ז, ד) מה שנאמר אצל יעקב אבינו ויותר יעקב לבדו זה מעין הבורא ית"ש שנאמר ונשגב הוי"ה לבדו ביום ההוא (ישעיהו ב, י"ז), וא"כ בעומק התפיסה של הלבד העליונה היא מעין כביכול ונשגב הוי"ה לבדו. וזה העומק שהשמן מתגלה בו המהלך של העליה, לא רק שהוא עומד לבדו, אלא הלבדו שלו הוא באופן כזה שהוא צף ועולה למעלה והוא נמצא שם לבדו, ומתגלה בו הלבדו העליון.

הבדידות שמתגלה בחכמה ובת"ח מכת ההבדלה העליונה

ואמרו חז"ל (ב"ב קמ"ז). כי השמן רומז לחכמה, ולכך הרוצה להחכים ידרים משום שמנורה בדרום, וכן התלמידי חכמים הם בבחינת מנורה בדרום ומתגלה בהם מדרגת השמן, תלמיד חכם כמו שאומר המהר"ל כמה

בד בלשון תורה בכללות משמש בב' לשונות, א. מלשון בגד, כדכתיב בד קודש ילבש (ויקרא ט"ז, ד), מדו בד (שם ו, ג) וכדומה, ב. מלשון בדד ישב מחוץ למחנה (שם י"ג, ט"ו), לשון של בדידות, לבד בדד, איכה ישבה בדד וכדומה.

ההגדרה הבהירה, השייכות בין ה'בגד' ל'בדד' הוא, שכאשר האדם לובש בגדים הבגד צריך שיהיה כמידת האדם, הדוגמה השורשית לכך היא בגדי כהונה שנתנו 'לכבוד ולתפארת', ונאמר בהם הדין "מדו בד", שתהא כמידתו, כלומר שאם הבגדים אינם כמידתו, וכגון שהם ארוכים הרי זה מעין מחוסר בגדים, והמידה של כל אחד היא מידה שונה, זה השורש הדק של הדברים, וא"כ הבגד הפנימי של מדרגת הבגד שבאים 'לכבוד ולתפארת', הוא במדרגה של בדד, של לבד, משום שלאף אחד אין את אותו שיעור של מידו בד שיש לרעהו, זהו העומק השורשי שהבד נקרא בד מלשון בד של בגד, ומלשון בד של בדד ישב.

בית הבד על שם השמן שמבודד עצמו להיות למעלה

בעומק יותר בלשון חז"ל בית הבד - הוא מקום שעושים בו יין ושמן, והטעם הפנימי לכך לפי מה שנתבאר הוא משום שהבד משמש בכללות לשני חלקים, א. לכיסוי כללי וכיסוי של האדם, ב. לסנן בו את היין והשמן. כאשר

ב

ב"ד הם אותיות זוגיות משום כח הצירוף שבהם

בעומק יותר, האותיות יש אותיות זוגיות ואותיות אי זוגיות, האותיות האי זוגיות כ - א' ג' ה' ז' ט' וכו', האותיות הזוגיות הם מתחילות ב - ב' ד' ו' ח' וי'. ומונח בהם אופן של חיבור אופן של צירוף, זה זוג אותיות זוגיות. נתבונן ונראה שחלק מהמילים בלשון הקודש של צירוף מונחים באותיות הללו, לדוגמא, אותיות של 'ח' ד', יחד ביחד יחדיו, כל האותיות האלה הם האותיות של ב' ד' ו' ח' וי' הם מרכיבים את השורש של יחד ביחד יחדיו וכדומה, אלו הם האותיות ששורשם באותיות הזוגיות.

מצד הסברא הפשוטה, האותיות שצריכות לברר את המציאות של הלבדו של הבר, היו צריכות להיות אותיות אי זוגיות, אבל אינו כן, אלא שני האותיות הזוגיות הראשונות, הם הפכו להיות בד לבדו. כאן מונח העומק שהכוח של הלבדו, הוא מכוח דבר שהוא בר צירוף והתחברות, כדוגמת האות ב' והאות ד'. האותיות השניות הזוגיות הן, ד' ו', זה דו. ב' וד', ד' ו' עומדים להצטרף, הם אותיות שניות, אבל בהם מונח העומק של הלבדו. ונבאר עומקם של דברים.

הנשגב ה' לבדו - מוליד את הנתאוה לעשות לו דירה בין שני בדי הארון דייקא

העומק הגדול של הדברים כביכול הוא ית"ש שנאמר בו ונשגב הוי"ה לבדו, מצד אחד הוא נבדל לגמרי, כביכול מציאותו ית"ש נבדלת מכל הנבראים כולם, שמים ושמי השמים לא יכלכלוך (מלכים א, ח) כביכול מציאותו ית"ש הוא נשגב לבדו, הוא נבדל

וכמה פעמים (חידו"א חולין צ"א:) הוא מציאות נבדלת משאר העם. וישנם כמה פנים לדבר זה, דוגמה אחת שורשית לכך, הוא שבני עירו מצווים לעשות לו מלאכתו (יומא ע"ב), וזה מלבד שמונח כאן יסוד הדין שהוא לא שייך למלאכה, מונח כאן יסוד עדין נוסף, שהוא נבדל משאר בני אדם, כי התלמיד חכם הוא דבק בשכל והשכל כלשון המהר"ל (נתיב התורה י' ועוד) נקרא שכל הנבדל, ומדרגה זו היא מדרגת המנורה שמדליקין אותה בשמן זית זך, משום שבה מתגלה הכח של השמן שעומד כמציאות נבדלת.

כח השמן ש'עולה מאליה' לעמוד לבדו

ובדקות יותר, בהדלקת המנורה נאמר 'בהעלו תך את הנרות - שתהא שלהבת עולה מאליה' (שבת כ"א.), ולכך עיקר ההדלקה היא דווקא בשמן, משום ששמן טבעו לעלות, וכאשר מדליקים בשמן אז שורש העליה הוא לא רק מתחיל באש שעולה, שבחינה זו שייכת בכל דבר שמדליקים בו שהאש עולה, אלא שורש העליה מתגלה בשמן שצף ועולה, וגם כאשר מדליקים אותו אז השלהבת עולה, ויתר על כן עולה מאליה.

ובעומק זהו השמן זית זך שהוא עומד לבדו משאר כל השמנים כולם, הטיפה ראשונה ששייכת למנורה, (טיפה שניה למנחות וכו' מנחות פ"ו.), והרי שהטיפה הראשונה ביסודה נבדלת משאר כל הטיפות כולם, מלבד מה שכללות מציאות השמן נבדל משאר משקים, טיפה ראשונה שבשמן עצמו הוא עומד נבדל משאר כל חלקי השמן, ועליה דייקא נאמר להעלות נר תמיד, בעצם כך שהיא נבדלת משאר החלקים כולם. וא"כ בעומק הבד מתגלה מלשון לבד הן מצד השמן שמסננים אותו, אבל בעומק יותר זהו מצד העומק של השמן שמונח בו כוח ההבדלה ללעילא כמו שנתבאר.

ואקרע סגור לבם, שאז זה מתהפך לדבר של תוקף של חוזק של מלחמה, אפגשם כדוב שכול אקרע סגור לבם (הושע י"ג, ח').

בג"ד - הוא צירוף הב"ד מכח השלישי, והגם שנשאר בבחינת ב"ד של לבדו

א"כ העומק של הבד שמתגלה הוא, שהדבר שמצד עצמו עומד לבדו, הופך להיות מציאות של צירוף, זה החידוש שמתגלה בבגד. במילה בגד עצמה זה אותיות ב' וד' והג' ביניהם שמחברם, כי בעומק, כל שנים בשביל לצרף אותם צריך כוח שלישי, אם אין כוח שלישי אז כל שני דברים הם נקראים שנים מלשון שני מלשון שונה, הם שונים זה מזה ואין בהם כוח להצטרף מפני שהם שונים, והכוח המצרף את ההפכים האלו הוא כוח ממוצע שביניהם.

וא"כ מצד ה - ב"ד לעצמו הוא שנים, שאינם בר צירוף, הכוח שמצרף את השנים הוא כוח של שלישי ביניהם, איש ואשה זכו שכינה ביניהם (סוטה י"ז), זה העומק שמונח בבגד. בבגד מונח הכוח שמצד אחד הוא ב' וד' שאינם מצטרפים, הוא בד לבדו, מידו בד, בכך שלכל אחד יש לו את המידה שלו לעצמו הוא עומד כנבדל. אבל מאידך בבגד מתגלה האופן של הדבר שנעשה ביניהם מכוח האמצע המחברם, הג' האמצע המחברם, האות ג' שהיא בין הב' והד' היא מחברת ומצרפת את הבגדים.

בגד מלשון בגידה, ומאידך עומד לכבוד ולתפארת שמתגלה בו צירוף פנימי מכח עליון

בלשון אחרת והיינו הך כמו שכבר הוזכר וכידוע עד מאוד (עיין ערך בגד) תפיסת בגד תחתון ותפיסת בגד עליון, הבגד תחתון הוא בבחינת בבגדו בה מלשון בגידה (קידושין י"ז), ואילו הבגד העליון הוא לכבוד ולתפארת

מהכל, אבל זה הרי העומק שבחידוש הבריאה כידוע עד מאוד שנתאוה הקב"ה שיהיה לו דירה בתחתונים (תנחומא נשא), וחז"ל (ב"ר ד') מגדירים את זה, כשהוא רוצה הן השמים ושמי השמים לא יכלכלוך שזה כביכול ונשגב הוי"ה לבדו הוא נבדל, אבל כשהוא רוצה משרה שכינתו בין שני בדי הארון, בדי ארון הבדים שבהם נושאים את הארון.

מונח כאן הדקדוק דייקא בין שני בדי ארון, כלומר כשהקב"ה רוצה אז הוא מצרף את עצמו על אף שכביכול הוא מציאות נבדלת, הן השמים ושמי השמים לא יכלכלוך, אבל כשהוא רוצה שזה החידוש שכשעלה ברצונו ית"ש לבדו (כלשון האריז"ל בריש עץ חיים) נבראים, כלומר להצטרף אליהם, כביכול להתלבש בהם ולהתגלות בהם, (או בכל הלשונות שנשתמשו בהם רבותינו) אז התחדש שמשרה שכינתו בין ב' שני בדי ארון, עכשיו נעשה בהם מציאות שהבד מצטרף, אבל אותו בד שמצטרף הוא אותו בד של הלבדו, זה עומק האחדות של ההפכים.

מצד הסברא הפשוטה של הב' והד' זה זוג שעומד כמציאות של צירוף, ומצד זה נאמר 'משרה שכינתו בין שני בדי הארון', והשורש לצירוף זה הוא בכרובים שלמעלה מן הארון שמחוברים זה עם זה, שורש האותיות של כרוב הוא ב' כ' ור', האותיות השניות ביחידות בעשרות ובמאות. אבל הוא ית"ש הן השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אז הוא עומד בד לבדו, אבל כשהוא רוצה הוא משרה שכינתו בין שני בדי הארון שמתגלה שאותו ב' וד' הופך להיות מציאות של צירוף.

היפך צירוף הב"ד הופך לד"ב שלוחם ומקלקל הצירופים

זהו צד אחד של הדברים, ומאידך הב' והד' יכולים להצטרף בסדר ההפוך שלהם לד"ב שזה סוד הדב, אפגשם כדוב שכול

דעתך ק"ו שאם מכניס הוא גם מוציא, אבל למסקנא שהגמ' דוחה, ואומרת כסף מכניס ואינו מוציא, כסף הוא מלשון כיסופין הוא מחבר ואינו מפריד.

לדינא בדיני הקידושין כאשר האדם מקדש את האשה בכסף, כלומר כסף ושוה כסף כלשון, ובפרט זה טבעת כמנהג של ישראל, אז מקדשים בלבושים, בתכשיטים שהם לבושים. כלומר תחילת הקידושין הוא מהתפיסה החיצונית של בגד, שארה כסותה ועונתה לא יגרע (שמות כ"א, י), אז כסותה לא יגרע, כלומר זה שורש הצירוף החיצוני בין איש ואשה שזהו הבגד בין הב' והד', מוציא אסירים בכושות מושיב יחידים ביתה (סוטה ב.), הוא מחבר את הב' ואת הד' על ידי מציאות של ג', ג' דרכים בכלל, ובכסף בפרט, שהוא בגד, חיבור ב- ד ע"י ג'.

כניסה לחופה לבי"ת מצרף מכח הבית והדלת שבו

כל בית הוא ב' וד', הב' הוא הבית והד' זה הדלת, ע"מ שיהיה פת מוכרח שיהיה בית ומוכרח שיהיה דלת, חלון אין הכרח שיהיה, אולם אם אין לו פתח כלל אין לו שם של בית, ואינו מטמא בנגעים וכו'. כלומר הב' והד' שמתגלה בבית עצמו, והג' שזה האיש ואשה ושכינה ביניהם מצרפם ועיקר מקום החיבור ביניהם בבית. אולם תחילת החיבור, זה החיבור מדין הלבושים, כסף, טבעת וכו'.

וכן דנו בגמ' (קידושין ה.) שחופה קונה מק"ו, כלומר שמכניסה לביתו זה חופה שקונה. הביאור בזה לפי מה שהוזכר עכשיו הוא, כי הבית כולל בתוכו את הב' והד', בית ודלת, ובזה חופה קונה משום שהוא מכניסה לביתו מהדלת, ובזה מצטרפים להיות שכינה ביניהם, אבל זהו עדיין החיבור החיצוני.

(שמות כ"ח, ב). בבגד התחתון מתגלה הבד שבבגד שהם אינם בר צירוף, הם הופכים להיות לבדו. בבגד העליון שהוא לכבוד ולתפארת מצד אחד מתגלה שכמידו בד וכל אחד יש לו מידה שלו לעצמו, אבל זה מתגלה לכבוד ולתפארת מתגלה האור האמצעי שמחבר את הב' ואת הד', זהו בגד עליון שחל בו מציאות של צירוף.

ובעומק שורש כוח הצירוף של הב' והד' שהוא שורש הלבדו, הוא מכח האור העליון, כי על שלשה נאמר חוט המשולש לא במהרה ינתק (קהלת ד, י"ב), זהו הכוח האמצעי שמחבר את מדרגת הבגד. זהו כוח אמצעי שמחבר כוח שלישי שמחבר, ואולם יש כוח היותר עליון שמחבר, כבר הוזכר פעמים רבות שני כוחות שחל בהם מציאות של חיבור, הכוח התחתון של החיבור הוא כוח אמצעי ביניהם, כוח שלישי המחברם, והכוח הפנימי יותר שמחבר זה מה שבשורשם הם אחד ועל ידי כן הם מצטרפים.

ג

האשה נקנית בכסף ובשטר מצד הכח השלישי שמצרפם

כאשר יש חיבור בין איש ואשה ישנם שני של בים בחיבור של איש ואשה, האשה נקנית בשלשה דרכים בכסף ובשטר ובביאה (קידושין ב.), רב מגיד אמאן דמקדש בביאה, כי הוא חציפותא (שם י"ב.), ולכך עיקר הקידושין הוא בכסף ובשטר, והעיקר הוא בכסף, כידוע.

כבר הוזכר פעמים רבות מאד שטר מכניס ושטר מוציא כמו שאומרת הגמ' (קידושין ה.), מונח בו גם הכנסה וגם הוצאה, אז הוא לא רק מחבר אלא הוא גם מפריד, גט, אותיות ג' וט', הם אותיות אי זוגיות, הם מפרידים, זה גט פיטורין, פיטורין באשה פיטורין בעבד. אבל הכסף הוא רק מחבר, הגמ' אומרת בסלקא

הוא בבגדו והיא בבגדה יוציא משום שהחיבור השלם צריך להיות מהשורש הפנימי שבהם

אבל החיבור הפנימי הוא חיבור של ב"ד, שלא בדרך חיבור שלישי, שהוא חיבור מכוח מה שבשורש הם אחד "ודבק באשתו והיו לאחד", זה זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם (בראשית ה, ב) בשורש שלהם הם אחד, ובהבחנה הזו נאמר הוא בבגדו והיא בבגדה יוציא ויתן כתובה (כתובות מ"ח.), כלומר זה מחמת שאם זה בבגד אז החיבור הוא חיבור במדרגת אמצעי שלישי ביניהם, ולכך אמרו שלא יהיה גורם שלישי בחדר בעת הזיווג, והחכמים היו מגרשים אפילו את הזבובים שהיו שם (גדה י.). החיבור השלם הוא חיבור של הב' והד' מכח שבשורש הם אחד.

האשה אביד"ה של האיש, ומציאתה הוא השבת הא' השרשי לב"ד הנפרד שביניהם

אומרת הגמ' בתחילת קידושין, דרכו של איש לחזר אחר אשה משל לאדם שאבדה לו אבידה מי מחזר על מי הוי אומר בעל אבידה מחזר על אבדתו, מצד כך מוגדר בגמ' שהאשה נקראת אבידה מן האיש וכאשר היא נמצאת היא נקראת מציאה, מלשון מצא אשה מצא טוב (משלי י"ח, ב), א'ב'ד', מהו האבד?, כאשר הם נבדלים זה מזה אז העומק של האבידה היא שהב' והד' לא מצטרפים על ידי הא' זה נקרא אבידה (עיין ערך אבד). האשה נקראת אבידה מן האיש, ותיקונה בתחלה הוא בצירוף האמצעי החיצוני מכוח הבגד כמו שנתבאר, ובעיקר בצירוף הפנימי מכוח האחד שבשורש הב' והד' הם אחד.

בעומק מצד ההבחנה הזו אז שורש הדבר שהאשה נקראת אבידה כי נאבד השורש של הא', כל מציאה זה משורש מצו"י אותיות מ'צ', מציאות, זה נקרא מצא אשה

מצא טוב בעומק. אם הוא לא מצא אשה כשהוא מצא את הא' אז זה לא זכה מנגדתו, יש כאן שני כוחות וכוח אמצעי שמחבר אז יכול להיות שהם יתחברו זכה עוזרתו, אבל גם לא זכה מנגדתו (יבמות ס"ג.). אבל כשזה מצא אשה מצא טוב כלומר הוא מוצא את שורש הדבר שהם אחד, אזי נתקן האבד, הא' שחיבר את הב' והד' שנאבד חוזר ונמצא, מצא א' זה מצא אשה מצא טוב.

עלו למטה שנים וירדו ארבע - כשמתגלה הלבדו העליון, ממילא מתרחב לארבע למטה

ואז הכוח של הד' מתגלה בעומק מכח השנים שחוזרים לאחד, כפי שיבואר, אמרו חז"ל כי 'אדם וחיה עלו למיטה שנים וירדו ארבע' (סנהדרין ל"ח.), (יש בחז"ל כמה לשונות אם נולדו תאומות עמהם, ושתי תאומות עם הבל (פסיקתא וישלח ל"ה), אבל ללשון אחד בחז"ל השנים הם אדם וחיה וירדו ארבע הם קין והבל כפשוטו של מקרא). כלומר עלו למיטה שנים וירדו ארבע מתגלה שהשנים חזרו לאחד והכוח של הד' מתגלה באופן של 'פרו ורבו' באופן של התפשטות משנים נעשה ארבע, ודווקא מכח כך שהם נשארים במדרגה העליונה של עלו למיטה שנים והופכים להיות אחד מכוח הא' המצרפם, מתגלה ה'ירדו ארבע' שהוא ה - ד' שבאבד, שכאשר הוא נמצא יחד עם ה - א' אז הד' הופך להיות באופן של התפשטות, משנים ארבע, לאופן של אשתך בירכתי ביתך (תהלים קכ"ח) שזה ד' הצדדים שבירכתי הבית, ואין אשה אלא לבנים, ה'אין אשה אלא לבנים' (כתובות נ"ט:) זה ה'בירכתי ביתך' כלומר שזה הופך להיות מציאות של ד'. ירכתי ביתך זה מקום שבו נמצאים הדלתות, זה הד' של עלו למיטה שנים וירדו ארבע כמו שנתבאר.

ב"ד בא"ת ב"ש ש"ק שהוא בגד דקלקול, ודתיקון הקלקול

ב' וד' בא"ת ב"ש הוא ק"ש, כי ה - ב' הופכת להיות ש', והד' הופכת להיות ק', ולהבין ה - ב' וה - ד' מתחלפים וזה הופך להיות שורש של הצירוף של הלבוש, מצד הלבוש של קלקול היפך לבוש דתיקון שהוא בד. לבוש דקלקול כסדר בדברי רבותינו זה ש"ק, שק ואפר יצע לרבים (אסתר ד, ב). כידוע זה כוחו של עשו ארבע מאות איש עמו (בראשית ל"ב) שזה גימטריא של שק תיקון השק, זהו בגד שהפך להיות דקלקול, או קלקול גמור מצד 'שק ואפר יצע לרבים' מצד האבילות, או מצד שורשי תיקוני התשובה כמו שהרחיבו רבותינו בסוד תיקון לבוש השק (יעויין שער רוה"ק ד:), אבל תפיסת השק שורשה בקלקול שאפשר גם להפוך אותה לתיקון, זה האותיות בד שבבגד שהופכים להיות שק מצד נקודת הקלקול.

ד"ק בא"ת ב"ש הוא צירוף הד' לשרשו העליון ומוליד 'רחב' שהוא הארבע

אבל מצד התיקון הצירוף של האות ד' והאות ק', מצטרפים לאח"ד, באופן שהד' עצמה כמו שנתבאר כאשר היא נתקנת שהב' והד' חוזרים לא', ובעיקר הב' חוזרת לא' אז הד' מתגלה מלעילא לתתא בסוד עלו למיטה שנים וירדו ארבע, ואז הד' מצד התפיסה הפנימית יותר לא מדין הירדו ארבע של הפרו ורבו, אלא מצד השורש הפנימי יותר הד' מתחלפת ומצטרפת עם הק' בא"ת ב"ש, ואז זה הופך להיות אותיות ד"ק, דק זה השורש של האחד.

היפך ה'דק' הוא רחב, כצורת האשה בצורת 'צירתה כמבואר בגמ' (עירובין י"ח.). עשאה כמין אוצר צר מלמעלה ורחב מלמטה, כדי לקבל הולד, כלומר למעלה הוא צר למעלה הוא דק, ולמטה נעשה מציאות ההרחבה, כדי שתהיה כלי לבנים, ומדין הרחב

למטה זה עלו למיטה שנים וירדו ארבע, אבל מדין הצר מלמעלה זה הד' שמתחלף עם הק', ומצטרפים יחד הד' והק', שזה הופך להיות דק זה השורש של האחד למעלה, זה נקרא צר מלמעלה ורחב מלמטה.

צר באשה דתיקון, כנגד צר דקלקול שאינו מצטרף

צר מלמעלה - כלומר כאשר התפיסה הזו מתגלה למעלה אז היא מתגלה באופן שהחיבור הוא אחד, השנים חוזרים לאחד זה צר מלמעלה, לא צר מצד הקלקול איש צר ואויב (אסתר ז, ו), מלשון שתי צרות הם זו לזו (בריש יבמות), אלא צר מדין תפיסת הדק שבו, דבר דק יש בו כוח של צירוף שהכל מצטרף לנקודה האחת לדקות שבדבר בלתי התרחבות, ואילו הרחב מלמטה - למטה מתגלה שהד' הופך להיות כמין אוצר עשאה כמין אוצר רחב מלמטה כדי להוליד. הרי במקום כוח הלידה שבאשה יש שתי צירים ושתי דלתות כמו שאומרת הגמ' זה מקום הד' של מקום הלידה שבה זה הופך להיות צירים ודלתות, ובעומק זה ציר ודלת, ומה שלמעלה היה צר ודק כשהוא יורד למטה הוא הופך להיות ציר, הוא הופך להיות ציר ודלת, שני צירים ושני דלתות באשה יתר על איברי האיש כמו שאומרת הגמ', זה כוח ההולדה שבה שתי צירים ושתי דלתות מקום הציר שבה זה הצר שלמעלה הופך להיות ציר למטה, והד' של הדק למעלה הופך להיות רחב מלמטה שורש של כוח ההולדה שתי צירים ושתי דלתות.

וא"כ השורש הפנימי שמתגלה באור של הבד, מצד השורש הפנימי הבד מצטרף לאחד לא', מצד התפיסה של החיבור החיצוני של הבד הוא מצטרף עם הג' בסוד הבגד, ומצד התפיסה הפנימית שהוא מצטרף לא' אז הד' הופך להיות שורש של מקום ההולדה. כוח הפרו ורבו שהוא שורש של הד', עלו למיטה שנים וירדו ארבע, ובעומק כמו שנתבאר

של בית, יכול להיות שיהיה לו פתח של חלון, כמ"ש מניחו בחלון שנאמר בנר חנוכה, (שבת כ"ב.) אבל לא מוכרח שבעלייה יש חלון, יכול להיות לו שם של בית גם אם אין בו חלון כמו שהוזכר קודם לכן, העלייה זה מקום שהוא נמצא רק במדרגה שזה עולה.

זה מה שפתחנו והזכרנו שתהא שלהבת עולה מאליה, זה השמן שצף ועולה, זה הבני עלייה שבכל מקום שהם נמצאים הם צפים ועולים למעלה. מנצפ"ך, זה מ"ן, המים שעולים למעלה מים נוקבין שעולים למעלה, צף ופך (פך שמן) זה מה שזה עולה ומתעלה, זה הבני עלייה, אבל כשהוא רוצה הוא משרה שכינתו בין שני בדי הארון הם יורדים לקומה התחתונה, ושם יש כבר את הד', שתי בדי הארון, מקום של שורש הדבר עלו למטה שנים וירדו ארבע, זו היא הצורה השלימה של החיים, מצד אחד מופשט ודבק באחד, הוא בבגדו והיא בבגדה יוציא ויתן כתובה, הוא דבוק באחד, איחוד עליון, זהו דבוק באחד השלם, אבל מאידך נתלבש הקב"ה והתעטף כשלמה ומשם יצא אורה לעולם, כמ"ש חז"ל יש שורש של גילוי של לבושים, כביכול הקב"ה נתלבש בעשרה לבושים ונתגלה בכריאה ירידה לתחתונים (תיקו"ז ס"ט.), ההלבשה של מציאות הבד מכוח הצירוף של הג' אבל זה בגד לא דקלקול אלא לכבוד ולתפארת.

(ב-ד בד-כלבביפדיה עבודת השם)

מספר שיעור בקול הלשון #34510178

לפיכך נברא האדם יחידי (סנהדרין ל"ז). כלומר הוא נברא במדרגה של בד במדרגה של לבדו, אבל נתחדש בו שנים, ויפל ה' תרדמה וגו' נעשה נקבה. ויתר על כן עלו למיטה שנים וירדו ארבע אז נעשה כאן מציאות של הרחבה של קומת הצירוף לזולתו, אבל הכוח הפנימי של הלפיכך נברא האדם יחידי גנוז במעמקי כל נפש מִישראל לפיכך נברא האדם יחידי.

חתימת הדברים - כיצד הלבד דתיקון מגלה את השכינה בתחתונים

וכמו שכביכול אצלו ית"ש כמו שנתבאר בפ תיחת הדברים יש את העומק של הגילוי שמצד אחד הן השמים ושמי השמים לא יכלולך ונשגב הוי"ה לבדו, הוא נמצא כביכול לבדו בד, ומאידך כשהוא רוצה הוא משרה שכינתו בין שני בדי הארון, בבד דייקא שבארון הוא משרה שכינתו, כך גם בהקבלה בקומת עבודת האדם יש את הדביקות בצד העליון של הבד מעין הבורא, ויותר יעקב לבדו כנגד ונשגב ה' לבדו מעין הבורא, ואז נמצא נברא יחידי שהוא נמצא לבדו בטעם העליון שבו. אבל מאידך כמו שאצל הקב"ה מתגלה שכשהוא רוצה הוא משרה שכינתו בין שני בדי הארון, ובזה הוא יורד למטה, משרה שכינתו בתחתונים הבורא, מעין כך האדם יורד למטה.

ראיתי בני עליה - משום ששם אין דלת מצד עצמה, אלא רק בירידה ללמטה

זה העומק של ראיתי בני עליה והם מועטים (סוכה מ"ה.), היה דר בעלייה וכמו שאומר הבעל שם וכידוע (יעוין עבודת ישראל למגיד מקאזוניץ דרוש לחנוכה ובתניא פ"י) בני עלייה והם מועטים הם דרים בעלייה, וכשיש להם צורך הם יורדים למטה, העומק של דר בעלייה, הוא שבעלייה יש בית אבל אין בו בהכרח דלת (הוא לא יוצא לחוץ) הדלת היא בקומה למטה, זה העומק של העלייה. העליה הוא בית, יש לו דין

מדור מחשבה

בלביפדיה מחשבה

בד

סוגיות במחשבה

בד

בלבניפדיה מחשבה

בד

'בד' משורש 'לבד'

אין אחד מבטל את רעהו, ודווקא אז כל אחד עומד לעצמו, לבדו, ואינו בטל לאחר.

הדוגמה לכך היא מהדין שכל קבוע כמחצה על מחצה דמי, על דרך כלל אמרינן בטל ברוב, אבל אם הדבר קבוע הוא עומד לעצמו ולא מתבטל לפי שכל קבוע כמחצה על מחצה דמי. זה נקרא בד בבד יהיו, אם משקלם לא היה שווה הם היו מצטרפים אחד לשני, הם לא היו עומדים לעצמם. דווקא בגלל שנאמר "בד בבד יהיו" אנחנו יודעים שהם שווים במשקלם זה לזה וכל אחד מהם עומד לעצמו.

מעין זה מצינו בבגדי כהונה, המשנה במסכת יומא אומרת (פ"ז משנה ה') "כהן גדול משמש בשמונה כלים וההדיוט בארבעה, בכתונת ומכנסיים ומצנפת ואבנט, מוסיף עליו כהן גדול חושן ואפוד ומעיל וציץ", אלו הם א"כ שמונה בגדים של כהן גדול, וארבעה בגדים של כהן הדיוט. אבל יש זמן אחד שבו הכהן הגדול ג"כ משמש בארבעה בגדים בלבד, ביום הכיפורים הוא משמש רק בארבעה בגדים, ארבעה בגדי לבן, כך נאמר בלשון הפסוק (ויקרא טז א-ד) "וידבר ה' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבם לפני ה' וימותו וכו', בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה וכו' כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגור ובמצנפת בד יצנוף בגדי קודש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם". כאן מוזכרים ארבעת הבגדים שכהן גדול משמש בהם בכהונה ביום הכיפורים, ועל ארבעתם נאמר לשון של בד, "כתונת בד קודש ילבש,

נעסוק בשורש ב'ד', המילה בד בלשון הקודש יש בה כמה וכמה משמעויות, אבל השורש הפנימי שלה הוא מלשון בדד-לבד, ומהעומק הפנימי הזה מתפשטים כמה וכמה ביאורים בפירוש המילה בד.

ישנם כמה מובנים במילה בד, את הארון היו נושאים בבדים, וכך גם את המזבח והשולחן, וזהו בד שהוא מוט, ובפרטות בלשון התורה ענפי הגפן נקראים בד; יש בד שממנו עושים בגדים; שקר נקרא בלשון חכמים דברי בדאות, ג"כ מלשון בד; יש ביאור נוסף בגמ' (בבא מציעא כד.), "מאי בדי שוכי", כל דבר שתולים אותו נקרא בדי.

נפתח את הסוגיא בס"ד, בפרשת כי תשא נאמר (שמות ל לד) "ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבונה זכה בד בבד יהיה", אומר רש"י "בד בבד יהיה, אלו הארבעה הנזכרים כאן יהיו שוים משקל במשקל, כמשקלו של זה כך משקלו של זה". וצריך להתבונן מדוע אם כל אחד שווה לרעהו זה נקרא בד בבד, בהגדרה החיצונית בד בבד זה מלשון 'ביחד', אבל זה לא פירוש המילה בד, לכאורה 'בד' הגדרתו היא 'לבד', ואם רואים שהוא מצטרף לזולתו לכאורה הוא היפך של 'לבד', א"כ צריך לבאר מדוע זה נקרא בד בבד. הביאור בזה הוא שלכאורה אם אחד מהסממנים היה עיקר אז שאר הסממנים היו טפלים אליו, נמצא שדבר הטפל הוא מצטרף לזולתו מדין טפילות, אבל אם המשקל של כל אחד מהם שווה אז

ומכנסי בד יהיו על בשרו, ובאבנט בד יחגור, ובמצנפת בד יצנוף".

כתוב במלבי"ם שז' פעמים נאמר בתורה לשון של בד ביחס לבגדי כהונה, כאן בסוגייתנו לגבי כהן גדול ביום הכיפורים נאמר ד' פעמים לשון של בד, ודורשת הגמ' ביומא שבד זהו בוץ, יש דין שהבד הזה יהיה רק מפשתן ולא יהיה מצמר, הוא עשוי רק מפשתן, על דרך כלל חז"ל מבארים לנו שכל בד שנאמר בתורה הוא בגד פשתן. הגמ' מבארת מדוע פשתן נקרא בד, לפי שהפשתן עולה בד בבד, הוא לא עולה באופן של שורשים שמהם עולים ענפים, אלא כל שורש ושורש עומד כמציאות לעצמו.

לפי"ז מצד אחד הענף נקרא בד, בדי הארון, ומצד שני השורש עצמו נקרא בד, כפשתן, הגדרת הדברים היא שאמנם הענף והשורש שניהם נקראים בד לעצמם, אבל יש הבדל תהומי ביניהם, שורש לעצמו בלא ענף נקרא 'לבד' כי נחסר לו ענפיו, ואילו ענף בלא שורש ג"כ נקרא לבד, חסר לו השורשים שלו. זה ההבדל בין הבד התחתון לבד העליון, הבד התחתון הוא ענף, בדי הארון, "וישאוהו במוט" (כמדבר יג כג) וכן על זה הדרך, כלומר הוא חלק בלבד שעומד לעצמו, חלק שעומד לעצמו הוא בד בלא שורשו; אבל יש בד מצד השורש העליון, הדוגמה השורשית ביותר לכך היא "ונשגב הוי"ה לבדו", זה הבד העליון, זה נקרא שורש שעומד כמציאות שורשית לעצמו.

הגמ' במסכת זבחים (יח:) דורשת חמש דרשות מהמילה "בד", בד שיהיו של בוץ דהיינו פשתים, בד שיהיו חדשים, בד שיהיו שזורים, בד שיהיו חוטם כפול ששה, בד שלא ילבש של חול עמהם.

נבאר מדוע פשתן נקרא בד, יש שני בגדים שורשיים, צמר ופשתים, עליהם נאמר בתורה איסור שעטנז שאסור ללבוש צמר

ופשתים יחדיו, והם שורש כל סוגי הבגדים שישנם. השורש של איסור זה ביארו רבותינו שהוא משורש קין והבל, קין הביא מפרי האדמה, ומבאר רש"י דהיינו פשתן, והבל הביא מבכורות צאנו ומחליבהן, דהיינו צמר, זה הקלקול של קין והבל נפרדו זה מזה, מעתה אם הקרבן שלהם מצטרף יחד זה הופך להיות שעטנז, כאן הושרש הפירוד בין קין והבל, ובין צמר ופשתים, זה האופן של נקודת הקלקול. על פי זה נבין מדוע פשתן נקרא בד, הפשתן נמצא לבד, בלי הצמר, על שם כן הפשתן נקרא בד, כי הפשתן נפרד מן הצמר ולא הצמר מן הפשתן, כדוגמת קין שנפרד מהבל ולא הבל מקין, והבן.

יש כאן הגדרה דקה מאוד, בשורש איסור שעטנז בפשטות אין הבדל אם מצרפים את הפשתן לצמר או שמצרפים את הצמר לפשתן, אבל בעומק הצמר מצטרף לפשתן, ואילו הפשתן לא מצטרף לצמר. שורש הדבר הוא בכך שהבל לא התנגד לקין, רק קין קם על הבל, זה ההגדרה שפשתים לא מסתדר עם הצמר, ולא שהצמר לא מסתדר עם הפשתים. לכן פשתים צריך לעמוד לבדו, ולכן פשתים נקרא בד מלשון לבד, לפי שהוא לא יכול להצטרף אל הצמר. א"כ שורש הבד הוא פשתן, הפשתן עומד לבד בלי צמר ועל שם כן הוא נקרא בד, זה א"כ הביאור בדרשת הגמ' שיהיו של בוץ.

ממשיכה הגמ' ואומרת "בד שלא ילבש חול עמהם", אסור לכהן ללבוש עוד בגדים עמהם. אסור לו ללבוש בגדים נוספים עמהם, הן בגדי חול והן בגדי קודש שיש בהם צמר וכן על זה הדרך, נאסר עליו לצרף את הצמר והפשתים והם צריכים להיות כל אחד לבדו, מדין הפשתים כל אחד עומד לבדו, זה הגדרת הבד כמציאות לעצמה. בבגדי כהונה נאמר דין שעל אף שנאמר לא

במוט צריך ששני הצדדים יהיו שווים בשביל שהדבר לא יפול, זה גופא ההגדרה של בד, שהוא נישא באופן שכל אחד יש לו חשיבות לעצמו ואינו טפל לרעהו.

צד הקלוקל והתיקון בשורש 'בד'

כשדבר עומד כמציאות לעצמו יש בזה תפיסה תחתונה ותפיסה עליונה, דבר שעומד לעצמו מצד התפיסה התחתונה הוא בבחינת "בדד ישב מחוץ למחנה" (ויקרא יג מו), כך נאמר לגבי מצורע, עומק הקלוקל. מצד שני כשדבר עומד כמציאות לעצמו בצד התיקון זה ייחודיות של הויה לעצמו, זה מה שנאמר ביעקב אבינו "ויותר יעקב לבדו" (בראשית לב כה), אומרים חז"ל שזה מעין מה שנאמר "ונשגב הו"ה לבדו". אלו שתי התפיסות שהזכרנו מה ההגדרה של בד שעומד כמציאות לעצמו, מצד אחד דבר שעומד כמציאות לעצמו זה שורש הקלוקל, לפי שבעצם הוא עומד כמציאות שאיננה שלימה, אין לא אלא עצמו, חסר מהכל, ומצד שני דבר שעומד כמציאות לעצמו הוא דבק בשורש העליון בשלמות, זה עומק מציאות הבד.

רבותינו אומרים שכאשר הפשתים נמצאים למטה מתגלה בהם הבד לעצמו שאיננו מצורף, וזה מה שנתקלל קין "ויבא קין מפרי האדמה" (שם ג) זה פשתים, "נע ונד תהיה בארץ" (בראשית ד יב), הוא הופך להיות במדרגת "הבדים" שנושאים את הדבר. בדים שנושאים את הדבר לא נצרכים כשהדבר עומד במקומו, הבדים הם רק לשאת את הדבר ממקום למקום, אז כשקין הביא מפרי האדמה פשתים-בד המדרגה שלו הפכה להיות שהוא נישא ממקום למקום. זה נפלא מאוד, הקללה של "נע ונד תהיה בארץ" היא בעצם השורש דפשתן דקלוקל, משורש הפשתן שהוא הביא לקרבן.

יעלה עליך פשתים וצמר, בגדי כהונה הותר בהם כלאים, אבל בגדי כהונה גדולה שהוזכרו כאן נאמר בהם שיהיו דייקא מפשתים ולא מצמר, והיינו שהפשתים יהיה לבדו.

נחדד, את כלי הקודש נשאו על ידי בדים, בדי הארון, בדי המזבח, בדי השולחן, ויש לבאר מדוע דבר שנושאים בו נקרא בד, בהגדרה השורשית יש את הגדרת הדבר כאשר הוא נמצא במקומו, ויש את הגדרת הדבר כאשר הוא נע ממקום למקום. כאשר המשכן נמצא במקומו יש בו ארון, מזבח, שולחן ושאר הכלים, כשהכלים נמצאים במשכן הם לא עומדים ככלים לעצמם, זה דין של כלים לצורך משכן אחד שלם, אבל כאשר הם נישאים אין הרי עבודה במשכן, אז כל כלי עומד כמציאות לעצמו. נמצא שהדבר שגורם לידי כך שכל כלי יעמוד כמציאות לעצמו, הוא הבד, הדבר הנושא את הכלים. לפי"ז הבד אמנם נפרד מן הכלי, אבל הוא גם מתחבר לכלי להפוך את הכלי ל'לבד', כי בשעה שהכלי נמצא במקומו כולם מתחברים יחד לשורש המשכן, מנורה בדרום, שולחן בצפון וחיבורם יחד על ידי הארון שנמצא בבית קדשי הקדשים, אבל כאשר הם נישאים ממקום למקום כל כלי יש לו דין של כלי לעצמו, הוא עומד כמציאות לעצמו.

ישנו ביאור נוסף מדוע הבד הנושא הוא משורש לבד, המוט יש לו לפחות שנים שנושאים אותו, "וישאוהו במוט בשנים", או ששמים אותו על גבי "שני" הכתפיים ונושאים. ובצורת הנשיאה, אם שנים נושאים דבר במוט, האחד גבוה והשני נמוך, הכלי יהיה משופע ויכול ליפול, לכן על מנת לשאת דבר צריך שאילו שנושאים אותו ישאו אותו בשווה, זה חוזר לאותו מהלך שאמרנו בקטורת, "בד בבד יהיו", שעל ידי שהם שווים במשקלם כל אחד עומד לעצמו. כך גם כאשר נושאים דבר

בזמן הצער מוציאים תיבה לרחובה של עיר וצריך לצרף את כולם בבת אחת, הוספת תענית זה תיקון השק במדרגת בד. תיקון נוסף של השק הוא מה שנאמר (אסתר ד ב) "אין לבוא אל המלך בלבוש שק", אולם מאידך נאמר "בבואו אל הקודש" (ויקרא טז כג) אומר הרמ"ע מפאנו נפלא מאוד, "בקדש" אותיות בד-שק, שם הופכים את השק ומתקנים אותו למדרגת 'בד', "אין לבוא אל שער המלך בלבוש שק", אולם הכהן הגדול מעלה את השק בחזרה למדרגת בד. נתבונן, 'בד' ו'שק' עולים בגימטריא ארבע מאות ושש, כמו האות ת' במילוי - 'תו', כאשר הבד נופל למדרגת השק הוא יורד למדרגה האחרונה, לאות ת', בצד הקלקול הוא הופך להיות לבד. זה בחינת "ארבע מאות איש עמו" (בראשית לב ז) של עשיו, שמצד כליונו נאמר "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש" (עובדיה א יח), שק-קש.

א"כ שורש הנפילה של הבד זה כאשר הוא נופל למדרגת ה'לבד', למדרגת השק, וזה מדרגת הפשתים שהביא קין מפרי האדמה במדרגת הקלקול. אבל אומרים רבותינו שכאשר הדבר נתקן ועולה בחזרה לשורשו, אזי השק שנתעלה למדרגת בד נקשר למדרגה העליונה של הבד בשורשו העליון, וזהו מדרגת כה"ג היוה"כ שנכנס 'לבדו' לבית קדשי הקדשים בלבוש בד.

ג' צורות דתיקון מדרגת הבד

נחזור לדברי הגמ' במסכת זבחים (יח:): ונתבונן בדרשות הגמ'. "תנו רבנן בד שיהיו של בוץ", שיהיו עשויים מפשתן כמו שהסברנו בהרחבה, דבר העולה מן הקרקע בד בבד זהו פשתן, וזה פרי האדמה שהביא קין. דרשה נוספת אומרת הגמ' "בד שיהיו חדשים", אומר רש"י "חדשים כשעת שהיו בבדי פשתנן", כמו

המשנה אומרת שבשביל שאדם שגר בעיר ייחשב מאנשי העיר הוא צריך להיות בעיר לפחות שלושים יום, אדם שהולך ממקום למקום הוא לא מצורף לשום דבר, זה גופא הגדרת מי שנושא את עצמו ממקום למקום, הוא עומד כמציאות לעצמו. זה עומק הקלקול שהתגלה בקין בבחינת פשתים ובבחינת בד, בבחינת הבדים הנישאים. לעומת זאת שורש הבד העליון הוא כשהדבר מגלה את השורש של ה'לבדו' העליון.

הזכרנו שבד נאמר גם מלשון בדאי-שקרן, ידועים דברי חז"ל שאותיות המילה אמת הם ראש תוך וסוף, צירוף של אותיות ראשונות אמצעיות ואחרונות. לעומת האמת, השקר הוא לא צירוף, קשר רשעים אינו קשר, 'קשר' אותיות 'שקר', כאשר מתגלה שקר הקשר ניתק, והדבר הופך להיות לבד. לכן בעומק שקרן נקרא בדאי, לפי שאין לו דבר המצטרף לזולתו, הוא איננו בר צירוף, זה עומק המדרגה הנקראת בדאי. זה מצד הבד התחתון, למעלה מכך חיבור, למעלה מכך אחד עליון, אלו הם סדר המדרשות מתתא לעילא.

רבותינו אומרים (אריז"ל לועז) ש'בד' בא"תב"ש עולה 'שק', זה סוד תיקון השק, "שק ואפר יוצע לרבים" (אסתר ד ג), בשעה שהאדם לובש שק ואפר ומתאבל הוא נמצא בבחינת בד-בדד, הוא עומד כמציאות לעצמו, הוא איננו מצורף לזולתו. בשורש של הדבר, בקרבן שהביא קין מפרי האדמה שזה פשתן, בעומק הוא הביא לבוש שק, זה הצד התחתון של מהלך הקלקול של הבד מהצד הנפול שבו בבחינת פשתן בד, הוא הופך להיות "שק ואפר יוצע לרבים". לבוש שק הוא לזמן שבני אדם נמצאים במצב של אבלות וצער, כלומר כל אחד עומד לעצמו.

מצד אחד התיקון של הבד הוא לתקן את הבד העליון, הבד העליון הינו הויה חדשה לעצמו, על זה נאמר "שיהיו חדשים", הוא חדש, הוא הויה לעצמו הדבוק בשורש; התיקון שני של הבד הוא על ידי הצטרפותו לזולתו, על זה אומרת הגמ' שיהיו שזורים ושיהיה חוטם כפול ששה.

בעומק, שיהיו שזורים ששה זה כנגד כל ימות עולם שהם ששה ימים, גדר מה שהם שזורים ששה זה לגלות את החידוש שנאמר בבריאת העולם, "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" (בראשית א), ומקור החידוש הזה הוא ב"ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד" (שם ה) כדרשת חז"ל "ראשון לא נאמר אלא אחד", ביום הראשון היה רק יחידו של עולם. א"כ ביום הראשון מתגלה התיקון שיהיו חדשים, בהתחלה החדשה של הדבר מתגלה האחד שבו. זה התיקון של הבד התחתון על ידי חזרתו לבד העליון. והתיקון שזורים ושיהיה חוטם כפול שישה, הוא משורש מה שאחרי היום הראשון דמעשה בראשית יש ששה ימים בסך הכל, כנגד זה אומרת הגמ' שיהיה חוטם כפול שישה, "שש משזר" (שמות כח ו).

יום שישי דמעשה בראשית היה שורש הנפילה דבגדים, המילה בגד היא אותיות בד-ג', כלומר מונח בבגד מציאות של בד. אדם הראשון כאשר עשה לו בגד דקלקול נאמר (בראשית ג ז) "ויתפרו עלה תאנה", תאנה מלשון תואנה ואניה, שורש הקלקול דבגדים הזה היה ביום שישי. א"כ כשבאים לחזור ולתקן את הבגדים עושים זאת או ע"י תיקון בחזרה לנקודת החידוש, ליום הראשון, ויש תיקון למדרגת הבגדים באופן של חזרה לששת ימי מעשה בראשית, כפול שש, ובעיקר נצרך לתקן את יום השישי, ולחברו לכל הששה יחדיו, ולא יום השישי לבדו.

שהם היו בשעת גידולם ככה צריך שהם יהיו, שהם לא יהיו דבר המשומש. פרי האדמה דקלקול זהו פשתן מצד נקודת קלקולו וממילא זה בגד מקולקל, הדוגמה לבגד מקולקל זה כשהוא בלוי, כשהוא משומש, ודרך בגד פשתן להתבלות מהר, כמ"ש חז"ל. זה הצד התחתון של פשתן, קין הביא מן הגרוע שבפרי האדמה כמו שאומר רש"י, אז לא רק שהוא פשתן, אלא הוא הופך במהרה להיות מציאות דקלקול, במציאות בלויה שבדבר. א"כ כאשר נאמר יסוד הדין בבגדי הכהונה שיהיו חדשים דייקא, כוונת הדבר היא שהבד הזה לא יונק מהצד התחתון של הנפילה של הפשתים, אלא הוא יונק משורשו העליון של הבד.

שורשו העליון של הבד הוא הדבר החדש, דבר חדש הוא בעצם ההויה הראשונית של הדבר, זה המהות של דבר חדש, כיון שמעיקרא הוא לא היה ועכשיו הוא נתחדש זה ההויה הראשונה של הבד, זה דבר שכבר היה ועשינו אותו שמיש עוד פעם הוא לא נמצא לבדו, הוא כבר משמש לדבר נוסף, הוא לא היה קודם לכן ועכשיו יש כאן מציאות של התחדשות, מציאות של ה'לבד' של הבד, מהצד העליון שבדבר.

יתר על כן דורשת הגמ' "בד שיהיו שזורים בד שיהיו חוטם כפול ששה". לכאורה בד עומד לעצמו, מצד המהות של הבד הוא לא אמור להיות שזור, אז הגמ' מביאה ללמוד זאת מפסוק, ומ"מ כתוב כאן בעומק דברי הגמ' שבד בהגדרתו הוא עומד לבדו, ואילו בד לדרשה הוא ג"כ באופן של שזורים, ויתר על כן חוטם כפול ששה. כעת נבין את עומק נקודת הדבר ע"פ מה שביארנו לעיל, דרך התיקון של בד דקלקול הוא ע"י שהוא חוזר ומצטרף לזולתו, והתיקון היותר גבוה הינו לגלות את השורש העליון לבד עליון, שהוא הבד העליון. כאן בגמ' מונחים בעצם שני המהלכים הללו,

'בד' משורש שתיים שנעשה מהם ארבע

נפתח את הסוגיה של שורש האותיות של 'בד', אות ב' מבטאה את השניים, היה א' ומהא' נעשה ב', כלומר נעשה מציאות של שנים. יש מהלך שמהשנים נעשה שלש, זה מה שדיברנו בכל סדר הדברים משורש א' ב' ג', זה מצורף במילה הנקראת 'בגלל', "בגלל הדבר הזה 'ברכך ה' אלקיך" (דברים טו י), השורש של 'בגלל' זה 'גלל', דבר אחד מגלגל את השני, והב' מצטרף אליהם. התפיסה הנקראת ב'ד' שורשה בשנים שהן ארבע, ב' זה שנים והשנים עצמם הופכים להיות עוד שנים, זה שנים שהן ארבע. כך הם דברי המשנה (שבת פ"א מ"א) "יציאות השבת שנים שהן ארבע", "מראות נגעים שנים שהם ארבעה" (נגעים פ"א מ"א) וכדו'. כשאנחנו מצרפים את השנים ואת הארבע זה עולה שש, זה שורש ההתפשטות בהבחנה של "שש משזר", אבל בשורש נקודת הדבר בחינת ה'בד' זה שנים שנעשה בהם מציאות של ארבע, לוקחים את הדבר ומחלקים אותו, ומזה נעשה מציאות של שנים ונעשה מציאות של ארבע.

בשביל להמחיש את הדבר, יש מקום נוסף שנקרא בד בלשון חז"ל, 'בית הבד', שם סוחטים את הזיתים ומסננים אותם על ידי הבד, ועל ידי כך מפיקים שמן, 'שמן' הוא בבחינת חכמה, כמו שאומרת הגמ' הרוצה להחכים ידרים שמנורה בדרום. בכללות החכמה עצמה נחלקת לשנים, יתר על כן היא נחלקת לשנים שהן שלש ולשנים שהן ארבע, החכמה נחלקת לחכמה ותבונה, ובחכמה ובתבונה יש את החכמה שבתבונה והתבונה שבחכמה, והוא הנקרא בלשון חז"ל כידוע "הבן בחכמה וחכם בבינה". אז בהגדרה כוללת יש חכמה ובינה, ובהגדרה מפורטת נאמר הבן בחכמה וחכם בבינה, אז החכמה עצמה נחלקת

ממשיכה הגמ' ואומרת "בד שלא ילבש של חול עמהם", כאן נאמר תיקון נוסף למדרגת הבד, לגבי שבת נאמר (ישעיה נח יג) "וכבדתו מעשות דרכיך" דורשת הגמ' שלא יהיה מלבושך בחול כמלבושך בשבת. א"כ יש את התיקון מדין יום ראשון במדרגת 'חדש'; יש תיקון מדין ששת ימי המעשה בבחינת "שש משזר"; וכאן נאמר תיקון שלישי מדין שבת שלא יהיו בגדי חול עמהם, שלא יהיה מלבושך בחול כמלבושך בשבת, זה עומק התיקון השלישי שמתגלה מדין הארת מדרגת שבת. הרי מה שאנחנו לובשים בגדים יפים בשבת זה לא מדין עונג שבת אלא מדין כבוד שבת, בשבת יש דין עונג של מאכל ומשתה, "וקראת לשבת עונג" (שם), ויש דין כבוד שזה דין ללבוש בגדי כבוד בשבת קודש, "וכבדתו מעשות דרכיך". מצד כך התיקון של בגדי הפשתן הוא שלא ילבש בגדי חול עמהם, וממילא מתגלה שהוא מעלה את מדרגת הפשתן ממדרגת השפל שבפרי האדמה, והוא הופכו להיות במדרגת בגדי כבוד, בגדי כהונה שהם בגדי כבוד. "בכל עת יהיו בגדי לבנים ושמן על ראשך אל יחסר" (קהלת ט ח), בגדי הכהן הגדול ביום הכיפורים שעליהם נאמר "בד" היו בגדי לבן, בגדי פשתן לבנים, שם מתגלה שהלבן הוא "לכבוד ולתפארת" (שמות כח ב), זה עומק התיקון השלישי.

נסכם בקצרה, יש תיקון מדין יום ראשון-יום אחד בבחינת חדשים; יש תיקון מדין ששת ימי המעשה בבחינת שש משזר; ויש תיקון מדין מדרגת שבת קודש "וכבדתו מעשות דרכיך" שלא ילבש עמהם בגדי חול, זה סדר מדרגת התיקונים.

נחזור לדברי הגמ' "מאי בדי שוכי", מבארת הגמ' שכל דבר שעומד ותלוי נקרא בדי. ראשית נבאר מדוע דבר תלוי נקרא בדי, ניקח לדוגמה חייט שתולה מחטים, מחט הוא דבר קטן והוא מפחד שהוא יאבד, כלומר אם הוא ימצא לבדו זה יאבד, אז על ידי שהוא תולה אותו הוא מצרף הרבה מחטים גם יחד, ועל ידי כן הם פחות נוטים להיאבד, זה השורש לכך שכל דבר התלוי נקרא בדי. בעומק יותר, בד הוא שורש השנים שהן ארבע, הוא החכמה והבינה, "הבן בחכמה וחכם בבינה", אז מה שיוצר את השנים שהן ארבע זה מה שנמצא בין לבין, ומה שנמצא בין לבין זהו חלל האויר, זה השורש לדברי הגמ' שכל דבר שהוא תלוי נקרא בדי, דבר 'תלוי' הוא נמצא בין שמים וארץ, כביכול הוא עומד באויר, לכן כל דבר התלוי הוא נקרא בדי.

הגדרנו כאן ששורש שנים שהן ארבע זה מכוח מה שנמצא ביניהם שהוא אוויר, ונסביר את זה. הדוגמה היסודית לשנים שהן ארבע זה ביציאות השבת, יציאות השבת שנים שהן ארבע, "בעל הבית עומד בפנים והעני עומד בחוץ פשט העני את ידו לפנים", וכדו'. אז בפשטות השנים כאן זה רשות הרבים ורשות היחיד, אבל זה הופך להיות מציאות של ארבע יציאות אפשריות, זה יציאות השבת שנים שהן ארבע. נתבונן, המקרה כאן הוא שהוא מוציא מכאן לשם, הוא מכניס מכאן לשם, כשכתוב כאן שנים שהן ארבע לא מדובר כאן על הרשות לעצמה, אלא ביחס למעבר בין רשויות, ביחס להוצאה מרשות לרשות. כמוכן יש גם ארבע רשויות, רשות היחיד, רשות הרבים, כרמלית ומקום פטור, אבל כשנאמר כאן שנים שהן ארבע זה לא נאמר על הגדרת הרשות לעצמה, אלא על ההוצאה מרשות לרשות. יציאה היא להעביר באויר מכאן לשם ומשם לכאן, (יש את כל הסוגיא האם קלוטה כמי שהונחה דמי או לא, ומה

לשנים והבינה ג"כ נחלקת לשנים, זה שורש המציאות של שנים שהן ארבע.

הדברים הללו רמוזים בחז"ל ביחס לסוגיה של בד, ששורש הבד הוא בשנים שהן ארבע, והשורש של שנים שהן ארבע זה במוחין שמתגלים באדם, בחכמה ובינה, שם שורש מציאות השנים שהן ארבע. א"כ שורש מציאות הבד זה מציאות של מוחין, זהו גדר מציאות הבד. העולה מתוך הדברים שמציאות המוחין היא המתגלה מתוך המציאות הנקראת בד, א"כ 'בד' הגדרתו מציאות של חכמה.

הגמ' אומרת (תענית ז.) "מאי חרב אל הבדים ונואלו, חרב על שונאיהם של תלמידי חכמים שיושבים בד בבד ועוסקים בתורה, ולא עוד אלא שמיטפשים שנאמר ונואלו", ואין ונואלו אלא טפשות. הגמ' מבארת שמי שעוסק לבד בתורה הוא מיטפש, "חרב אל הבדים ונואלו", הופך להיות בו מציאות של טפשות. האופן הנכון של לימוד התורה הוא לעסוק זה עם זה, לפי שכאשר האדם עוסק לבדו יש לו חכמה בלבד, ורק כאשר הוא עוסק עם זולתו יש לו גם בינה. 'בינה' זה מלשון בין לבין, כשאחד עוסק בתורה לעצמו אז יש לו את חכמתו, "אף חכמתי עמדה לי", אבל כששנים עוסקים בתורה זה אומר כך וזה אומר כך, ומתגלה בין לבין מה שנמצא ביניהם, זה המדרגה הנקראת שנים שיושבים ועוסקים בתורה שיש להם בינה, וזה עומק דברי התורה שמתגלים בבינה. כשיש אחד מכאן ואחד מכאן, בפשטות מה שנמצא ביניהם זה חלל, אוויר, אבל בעומק יש ביניהם 'דעת', הדעת בעומק זה נקרא רוח הקודש, "ואמלא אותו בחכמה ובתבונה ובדעת" (שמות לא ג) אומר רש"י "ובדעת: רוח הקודש", א"כ בין שני האנשים שעוסקים בתורה יש אוויר-רוח, רק זה רוח דקדושה על הקודש, וכזה נחסר, נאמר שמיטפשים.

אשר תאכל האש את העולה על המזבח ושמו אצל המזבח". בדרך כלל בגדי כהונה נאמרו בכל דבר שיש בו דין של עבודה, שרק בזמן שבגדיהם עליהם כהונתם עליהם, ולכן בזמן העבודה הכהנים צריכים ללבוש בגדי כהונה, אבל כאן לא מדובר על עבודה ממש, כאן מדובר על תרומת הדשן, "והרים את הדשן אשר תאכל האש את העולה ושמו אצל המזבח ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור" (שם ג-ד), דשן זה הפסולת של מה שנעשה. רש"י אומר כאן "מדו בד היא הכתנת ומה ת"ל מדו שתהא כמידתו, על בשרו שלא יהא דבר חוצץ בינתיים", וכך דורשת הגמ' בזבחים. בנוסף, הגמ' דורשת שכאן נאמר "ומכנסי בד ילבש על בשרו", ובמקום אחר נאמר "ומכנסי בד יהיו על בשרו" (ויקרא טז ד), מזה לומדים שהבגד הראשון שהוא לובש זה המכנסיים. ודווקא בדין הוצאת דשן לומדים כל דינים אלו, ונבאר מדוע.

הגמ' אומרת שכל הבגדים מכפרים על משהו מסוים, המכנסיים מכפרים על גילוי עריות, מקום הכיסוי של המכנסיים הוא במקום אות ברית קודש, במקום העריות, וזה הבגד הראשון שהכהן לובש. נתבונן, באדם וחיה נאמר "ויתפרו עלה תאנה", זהו הבגד הראשון שאדם הראשון וחיה לבשו, ורק לאחר מכן נאמר "ויעש וכו' כתנות עור וילבישם", זהו הבגד השני שהם לבשו. א"כ כשהם תפרו להם עלה תאנה זה מדין "מכנסי בד ילבש על בשרו", וכשהקב"ה עשה להם כתנות עור זה מדין "ואבנט בד יחגור", זה שורש התיקון של הבגדים, הבגד הראשון שלובשים אותו הוא בגד שצריך לכסות על בשרו, על מקום הערוה, ועל מקום יציאת הפסולת מהאדם, ולפיכך הבגד שהם עשו היה דווקא מעלה תאנה בגלל שהם אכלו מעץ הדעת, אילו הם היו אוכלים מעץ החיים לא היה להם פסולת

ההגדרה של אויר לגבי דיני שבת, ואכמ"ל) אבל בכל אופן הגדרת הדבר היא ששנים שהן ארבע זה מה שנעתק ממקום למקום באויר.

שורש הבגדים

נחדד, לבגדים יש שני שורשים, שורש אחד הוא בבגדים של אדם וחיה, "ויתפרו עלה תאנה" (בראשית ג ז), וכן עשה להם הקב"ה בגדי עור, ונחלקו בסוטה (יד). אם היו מצמר או פשתן, שורש נוסף של בגדים הוא בקין והבל, קין הביא מפרי האדמה פשתים, והבל הביא צמר, זה שורש של בגדים דכלאים. בדקות, כאן מונח השורש של שנים שהן ארבע כמו שאומרת הגמ' שנים עלו למיטה וירדו ארבע, אדם וחיה הם השנים, ומהם נעשה ארבע - קין והבל. שנים עלו למיטה, "והאדם ידע את חוה אשתו" (בראשית ד א), החיבור הזה נעשה מכוח דעת, זהו חיבור בנקודת אמצע ברוח דקדושה, ומכוח זה נעשה ארבע. אבל אנחנו לא מתייחסים עכשיו בעיקר לנפשות עצמם אלא ביחס לבגדים שלהם, אז יש שורש של שנים אצל אדם וחיה, ונעשה ארבע אצל קין והבל. מ"מ ביארנו שהשנים הם אדם וחיה, שניהם יש להם בגדים, והשורש לארבע הוא מכוח זה שהם תפרו לעצמם בגדים וה' עשה להם ג' כ בגדים, "ויתפרו עלה תאנה", ו"ויעש ה' וכו' כתנות עור" (בראשית ג כא), אז יש כאן שנים שהן ארבע, וההתפשטות הזו מתגלה בבגדי קין והבל. בעומק אצל אדם וחיה בעצמם יש כבר את השורש לארבע בגדים, משורש "באבנט בד יחגור", ונבאר את זה בהמשך.

יש דקדוק נפלא בלשון הפסוק בתחילת פרשת צו, שם נאמר (ויקרא ו א-ג) "וידבר ה' אל משה לאמר צו את אהרן ואת בניו לאמור זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה וכו', ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו והרים את הדשן

זה ההגדרה של "שש משור" שנאמר בבגדים, לכלול את כל שש המידות הללו.

מהו יסוד מידת הטהרה, 'טמא' זה הפסולת
'היוצאת' מן האדם, א"כ טהרה היא היפוך הדבר, הווית עצמו. מ"מ נתבאר שיש מציאות של פסולת היוצאת מגופו של אדם, ובמקביל אליה יוצא פסולת גם בקרבן, ועל זה נאמר כאן שבהוצאת הדשן צריך ללבוש את הבגדים.

בגד בבחינת תאנה ובגד בבחינת חגור

"ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים", כדברי הגמ' בגדים שהוא מוזג בהם לרבו זה לא אותם בגדים שהוא מנקה בהם את הקדירה, בגדים שהוא מנקה בהם את הקדירה לא ימוזג בהם לרבו. בהקבלה לדשן, לנקות את הקדירה זה הבגדים של פניו הדשן עצמו, ובאותם בגדים הוא לא יכול לעבוד בפנים. אבל בעומק יש בגד זה בחינת שנים שהן ארבע; יש בגד מכוח מדרגת מכנסיים ויתפרו להם עלה תאנה; ויש בגד מכוח מדרגה עליונה יותר, בבחינת חגורות.

יש מכנסיים, ומעל המכנסיים נמצאת מציאות החגור. הם עשו לעצמם בהתחלה בגדים של תאנה בבחינת מכנסיים לכסות את הערוה, והקב"ה עשה להם חגור שלא יהיה לבם רואה את הערוה. זה בעומק ההגדרה של "בגדים שהוא מוזג בהם כוס לרבו יהיו שונים מבגדים שהוא מבשל בהם לרבו", בגדים שהוא מבשל בהם לרבו יש בהם פסולת, הרי כאשר מבשלים צריך לקלף את מיני האוכלים, והקדירה נשארת מלוכלכת וצריך לנקות אותה וכדו', א"כ יש כאן את כל סוגי הפסולת, אבל מזיגת הכוס היא בבחינת עבודה נקיה. ובגדים אלו יש להם עליה, מוזג כוס לרבו.

שיוצאת מגופם, האוכל היה נבלע באיברים כמו המן וכמו מי הבאר, (חז"ל אומרים שמי הבאר ג"כ נבלעו בגופם), והרי שהצורך שלהם בעלה תאנה זה בשביל לכסות את מקום יציאת הפסולת מגופם.

בכללות, יש פסולת של צואה באחור ופסולת של שתן ממקום אות ברית קודש, והוא נקרא פשתן, פה-שתן, זה מקום הקלקול של הפסולת היוצאת מגופו של אדם, ולפי"ז הם לובשים את אותם בגדים מחמת שיש פסולת שיוצאת מגופם. ידועים דברי הרמב"ן על הפסוק "אדם כי יקריב מכס" (ויקרא א ב) שאדם שמביא קרבן צריך לצייר בדעתו שכל מה שנעשה לקרבן היה ראוי שיעשה אליו. זה העומק במה שיש דשן בקרבנות, דשן זה הרי הפסולת, "ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור", כמו שבאדם עצמו יש פסולת שיוצאת מגופו, כך גם כאשר מקריבים קרבן הנפש עצמה כביכול היא המוקרבת, אז ג"כ יוצא פסולת, זה השורש למציאות הדשן שיוצא אל מחוץ למחנה אל מקום טהור.

יש נקודה נפלאה מאוד בדברי ר' שמשון רפאל הירש, הוא אומר שהבגדים שנאמר בהם בגדי בד פשתן זה מדין טהרה, כאן נאמר "והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור", הוא מביא עוד ראיות, אבל ההגדרה היא שזה בגדים לטהרה, וזה דברי הברייתא הידועה של ר' פנחס בן יאיר שיש בה עשרה מידות, תורה מביאה לידי זהירות, זריזות, נקיות, פרישות, טהרה, המידה השישית היא טהרה, בטהרה מונח כל המידות שקדמו לה (לא התורה אלא המידות, זהירות, זריזות, נקיות ופרישות. אז לכאורה לדבריו הטהרה היא המידה השישית, אבל בעומק סופרים גם את תורה, ואז זה תורה, זהירות, זריזות, פרישות, נקיות ואז טהרה).

יהיה באהל מועד בבואו אל הקודש", הכהן הגדול נמצא בקודש הקדשים לבדו, והבגדים שהוא לובש שם הם ג"כ באותה מדרגה, בגדי בד. זה נקרא בעומק "מידו בד" שתהיה כמידתו, הוא בד והם בד, זה עומק נקודת הדבר שנעשה בו מציאות של 'לבדו'.

לשון של זהורית

הזכרנו שיש דין בקטורת "בד בבד יהיו" שיהיו שקולים זה לזה, הגמ' שם דנה האם צריך שקולים ממש או שזה נעשה בהכרע של מראית העין, אבל מ"מ צריכים להיות שקולים. לפי"ז ביום הכיפורים יש את שתי המדרגות הנקראות בד, מדרגה אחת היא שהוא נכנס לפני ולפנים בבגדי בד כמידתו, אבל יש עוד עבודה ביום הכיפורים, היפך הכניסה לבית קדשי הקדשים, שזה שעיר המשתלח. בדשן נאמר עניין השילוח, "והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור", אבל השילוח הגמור הוא בשעיר המשתלח. יש הרי שתי בהמות שהעבודה שלהם בחוץ, פרה אדומה נעשית בהר המשחה מול בית המקדש, אולם זה לא שילוח גמור, והשעיר המשתלח ביום הכיפורים נשלח לעזאזל.

כידוע השורש של השעיר לעזאזל הוא מחלקו של עשיו, בדקות אחד ממלכי עשיו נקרא "הדד בן בדד" (בראשית לו לה), שורש השעיר המשתלח הוא מקום הבדידות, שולחים אותו על ידי איש שהולך לבדו לעזאזל לזרוק שם את השעיר. שעיר לה' ושעיר לעזאזל זה דבר והיפוכו, שעיר לה' נכנס פנימה, ולעומתו שעיר לעזאזל יוצא החוצה, ובעומק, מעין הדין שנאמר בקטורת "בד בבד יהיו", גם ביום הכיפורים יש דין ששני השעירים יהיו שווים זה לזה בקומה ובמראה, אז בעצם נאמר בהם שהם בבחינת בד בבד. א"כ יש את המדרגה העליונה דבד של כהן גדול שנכנס לפני ולפנים ומדו בד, ושמה מתגלה "ונשגב ה' לבדו" (ישעיה ב יא),

שני סוגי העבודות הללו מקבילים לשני הבגדים האלה, "ויתפרו עלה תאנה" זה רק לכסות את הערוה, זה בבחינת בגדים שיש בהם פסולת, לעומת זאת החגור הוא שלא יהיה לבו רואה את הערוה, בבחינת מוזג כוס לרבו. סתם מזיגת כוס בלשון חז"ל נאמרה ביין, זה מה שהזכרנו שבלשון תורה בד נקרא לא רק מוטות בעלמא, אלא בפרט הענפים של הגפן, ולכן מוזג בהם כוס לרבו במדרגת הגפן דייקא בבחינת המוטות הללו, זה עומק המוט שמתגלה בצד העליון, זו עליה של מדרגת החגור לעילא.

לפי"ז נבין מהי המציאות המתגלה בבגדי הכהן הגדול. יש בגדים שעיקרם הוא להוציא את הדשן, "והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור", לעומתם הבגדים של יום הכיפורים עיקר עבודתם זה להיכנס אל מקום הפנימי ביותר, שם נאמר "לפני ה' טהרו" (ויקרא טז ל). בשני המקומות נאמר לשון טהרה, אבל אלו שתי טהרות שונות, "והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור" זה טהרה מצד ההוצאה לחוץ של מציאות הפסולת, זה הצד התחתון של הבגדים בבחינת בישראל בהם קדירה לרבו, ובבחינת הבגדים מעלה תאנה; אבל הצד העליון של הבגדים הוא הכניסה לבית קדשי הקדשים, ושם דייקא נאמר "לפני ה' טהרו" בבחינת הטהרה העליונה. הכהן הגדול נכנס לפני ולפנים 'לבדו', ובכניסה הזאת הוא לובש ארבעה בגדים שכולם נאמר בהם בד. שם הוא עצמו נמצא 'לבד' והבגדים הם 'בד', הבגדים והוא מצטרפים יחד.

זה נקרא בעומק "מידו בד", רש"י הביא את דרשת הגמ' שתהיה כמידתו, אז כפשוטו שלא יהיו מצומצמים ולא יהיו ארוכים; אבל בעומק ההגדרה היא שהוא והבגדים שניהם בבחינת בד. הגילוי השלם של המדרגה הזו הוא ביום הכיפורים כשהכהן הגדול נכנס לפני ולפנים, שם נאמר (ויקרא טז יז) "וכל אדם לא

ומעבירים לפניו פרים וכו', בעצם בשבעת ימים הללו מכניסים אותו למהלך של 'לבד'. ביוה"כ באים לתקן את מדרגת הבד, באים לתקן את מדרגת הנבדלות שהופך להיות ממציאות דקלוקל מצד נקודת הפירוד, לתיקון, תיקון זה הוא לא רק בכניסה לפני ולפנים, אלא גם במדרגת היציאה של השעיר לעזאזל, גם שם נמצאת נקודת התיקון, שמהפך את לשון של זהורית ללבן.

צד התיקון המתגלה ביום הכיפורים

לפי"ז מהלך הדברים ברור, הזכרנו שדבר התלוי באויר נקרא בד, בחינת חכמה ובינה בבחינת בין לבין. נתבונן, בראש השנה נפתחים ג' ספרים, צדיקים נכתבים ונחתמים לאלתר לחיים, רשעים להיפך ח"ו, ובינונים תלויים ועומדים. ביחס הזה עיקרו של יום הכיפורים הוא לבינונים תלויים ועומדים, לאלו שנמצאים במדרגת הבד, תלויים ועומדים, וא"כ העבודה ביום הכיפורים היא על אותם אלו שתלויים, לתקן את מדרגת הבד, זה עומק מהות התיקון של יום הכיפורים.

ביום הכיפורים אנו באים לתקן את שורש חטא אדם הראשון, וכן לתקן גם את שורש חטא העגל שמכוח זה הכהן לא נכנס בבגדי זהב לפי שאין קטיגור נעשה סניגור, אבל בעיקר אנו באים לתקן את שורש כל החטאים, חטא דאדם הראשון. מכוח שורש חטא אדה"ר נעשה בגדים כמו שהוזכר שתפרו להם עלה תאנה, והקב"ה עשה להם כתנות עור והלבישם. יום הכיפורים בא לתקן את המציאות דקלוקל של חטא אדה"ר, והוא מתקן את מדרגת הבגדים דקלוקל שהם תולדות חטא אדה"ר, תיקון זה ביוה"כ"פ מהפך את הבגדים דקלוקל של חטא אדם הראשון ומאיר בהם את אור התיקון.

ביוה"כ"פ מתגלה המדרגה שאין בו אכילה, שתיה, רחיצה, סיכה בבחינת

"ימים יצרו ולו אחד בהם" (תהילים קלט טז) זה יוה"כ"פ שהוא יומו של הקב"ה, זה יום כמציאות לבדו. כנגד זה ביום הכיפורים יש גם את העבודה ההפוכה, להוציא החוצה לא רק את הדשן מהקרבנות שנכנסו בפנים, אלא כנגד הצד העליון של הלבד מתגלה הצד התחתון של הלבד, שזה ההוצאה של השעיר המשתלח החוצה. ולבגד העליון נצרך שלא יכנס מהפסולת של הדשן, והפסולת של שעיר לעזאזל, וזהו מדינא שלא יהא חציצה בינו לבין בגדי הבד.

אבל בעומק, בשעה שזרקו את השעיר לעזאזל כשהם היו זכאים הלשון של זהורית הייתה מלבינה, לבן בחינת בגדי לבן, אז בעצם התגלה בפנים הלבן של הבד, פשתים שצבעו לבן, אז כאשר שולחים את השעיר לעזאזל שהוא הבד החיצון בבחינת "והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור", ויתר על כן השעיר נשלח עוד יותר החוצה, אז מתגלה הצד השני בפנים, בתוך בית המקדש, שהלשון של זהורית מלבינה. כאשר הלשון של זהורית מלבינה מתגלה שזה הפך להיות בד, אז מתגלה שהלבוש של הפשתן נתקן בשלימותו, זה לא הבד מ"ויבא את פרי האדמה" דקלוקל של קין, במדרגה התחתונה של הלבוש דקלוקל, אלא מתגלה בפשתן שורשו העליון.

כשזורקים את השעיר לעזאזל בחוץ הלשון של זהורית נהפכת ללבן, כמו שנאמר (ישעיה א יח) "אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו אם יאדימו כתולע כצמר יהיו", אז בעצם זה עולה מפשתן לצמר, זה עומק נקודת התיקון שמתגלה ביום הכיפורים, תיקון הפשתן והצמר יחדיו.

יום הכיפורים מגלה את שני ההבחנות של מדרגת ה'לבד'. בתחילת מסכת יומא המשנה מבארת את סדר ההכנה ליו כיפור, מפרישין כהן גדול מביתו שבעת ימים

מוחין עליונים יותר. זה עומק שורש ההארה דיוהכ"פ.

שורש מוחין חדשים ותיקון מדרגת הבד

כעת נבאר מהו השורש של אותן מוחין חדשים שמתגלים. כידוע באדם יש מוחין ויש מותרי המוח, שערות האדם הם מותרי המוח בבחינת עשוי איש שעיר, עשוי כל הווייתו הוא ממותרי המוח, ולכן הוא נקרא איש שעיר, א"כ המותרות האלה נפלו ח"ו לקלקול. כידוע אחד המהלכים לבאר איך האדם נהיה שוטה הוא, כפשוטו אדם שאין לו שכל הוא שוטה, אבל יש מהלך הפוך שמריבוי של שכל משתעממת דעתו, לפום חורפיה שבשיה, השיבוש נעשה דווקא מרוב חריפותו, זה מצד שורש הקלקול מחמת הריבוי. מצד כך אומרים חז"ל, אין אדם חוטא אלא א"כ נכנסה בו רוח שטות זה בבחינת עשוי, מצד מותרי המוח מתגלה הקלקול כמו שחודד, זה שורש השטותיה.

הגמ' אומרת על אחד החכמים שהיה רוקד בבדי הדס, אהני ליה שיטתיה למר ואהני ליה שטותיה למר, כשאדם רוקד מצד השטות העליונה זה מגיע למדרגת השמחה, כפשוטו חכמה זה כובד ראש, אבל למעלה מכך יש צד מסוים שנקרא בדי הדס, שטות דתיקון, שמחה.

יום הכיפורים הוא יום העשירי, העשירי יהיה קודש, עשר אותיות שער כידוע עד מאוד, ביוהכ"פ מתגלים מוחין חדשים, כאשר מתבטל עשוי והוא הופך להיות בית עשוי לקש-שק, והתיקון שלו כמו שהוזכר הוא במדרגת הבד, 'שק' מתהפך לאותיות 'בד', א"כ יוהכ"פ שכל עבודתו הוא בבגדי בד בא לתקן את השעיר לה', שעיר-עשר, ואת השערות דתיקון כנגד שעיר לעזאזל, כנגד שער דקלקול דעשוי, ואז עשוי הופך להיות "בית עשוי לקש", ומכוח

שמן של בית הבד, תשמיש המיטה ונעילת הסנדל. כל מה שיש ביוהכ"פ זה אך ורק האור הפנימי העליון, א"כ ביום הכיפורים אין את החלק התחתון של האכילה הראשונה שיצרה את המציאות של יציאת פסולת לפי שאין בו אכילה ושתייה, ובנוסף אין בו את גילוי הערוה דקלקול, הוא כולו מופשט מכל מהלך הקלקול, מופקע ממנו הקלקול בשורשו, זה עומק מדרגת יום הכיפורים. יוהכ"פ חוזר ומאיר את מדרגת הבד, בלבישה של ארבעה בגדי בד הוא בא לתקן שהדבר לא יהיה במדרגה של "הוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור", כי עכשיו כבר אין מציאות של פסולת. ביום הכיפורים מתגלה הממוצע בין מה שהאדם צם לבין מה שהאדם אוכל, שזה אכילת המן, אכילה רוחנית, מזון רוחני, האוכל נבלע באיברים ולא מוציא פסולת, זה מעין מדרגת יוהכ"פ. יום הכיפורים הוא הצום, אבל הממוצע בין הצום לאכילה הוא מדרגת אכילת המן, זה שורש מציאות האכילה ללא פסולת. עומק מהות התיקון דיוהכ"פ היא שלא יוצא מציאות של פסולת, ולפיכך כל שורש הקלקול של "ויתפרו עלה תאנה" איננו קיים, זהו עומק מהלך התיקון.

ביוהכ"פ ניתנו הלוחות השניים, הלוחות השניים הם גדר של מוחין חדשים שמתגלים ביום הכיפורים. המוחין דקלקול היו בבחינת אכילה מעץ הדעת, וכאשר מתגלה ההארה ביוהכ"פ שמתקן את הדבר אז מתגלה מוחין חדשים. המוחין החדשים שמתגלים ביוהכ"פ זה בחינת שנים שהם ארבע, זה עומק ההארה שמתגלה ביוהכ"פ, מוחין חדשים שמתגלים מכוח לבושי כהן גדול, מכוח לבושי כהן גדול שהם בבחינת בגדי בד, והוא עצמו 'לבד', ובגדיו מדו בד כמידתו כמו שנתבאר, מכוח זה מתגלה שאין מציאות של פסולת שיוצאת מגופו, מתגלה מציאות של מוחין חדשים ונאסר סיכה בשמן כי נגלה שמן עליון,

שמן, זה מה שהוזכר לעיל ונגלה מותרי המוח, כאשר הבד מתגלה מצד נקודת התיקון זה 'שורש' היניקה של מדרגת החכמה ביוה"כ. ולכך זהו זמן שמחה, וכמ"ש (קהלת ט ז) "לך אכול בשמחה לחמך וכו'" כי כבר רצה האלוקים את מעשיך".

הפסוק אומר (איוב כח יב) "והחכמה מאין תמצא", מי ששם עצמו כאין הוא

בטל, הוא נקרא הבד העליון דקדושה, ומשם מגיע כל מציאות החכמה. זוהי מדרגת תיקון הבד, תיקון הבד שהוא תיקון ה'לבד', שהוא מקור כל שפע המוחין המגיעים אל האדם, "החכמה מאין תמצא", מה'לבד', משורש ההתבודדות, יחידה שבנפש, שם שורש היניקה של מדרגת החכמה, זהו התיקון הגמור ל'בד' דקלקול בבחינת ה"בדד ישב מחוץ למחנה". וביום הכיפורים זה לא רק תיקון של מחוץ למחנה, אלא יתר על כן, יש שעיר לעזאזל, וגם המדרגה הזאת נתקנת, אז מתגלה שלימות ההארה של מדרגת בד. הרחבנו א"כ בענף של הבד איך הוא מתגלה בחלקיו, ויתר על כן בשורש הפנימי שהוא עצם הבדד עד הבדד דקדושה ונשגב הוי"ה לבדו, ה' בדד ינחנו.

שו"ת בסוף השיעור

שאלה: אפשר לומר שמה שמי שלא מפיס את חבריו אז לא מתכפר לו כי הוא הפך את עצמו לבד דקלקול לכן יום הכיפורים לא מכפר לו?

תשובה: נחدد את מה שאמרת, המילה פיוס הוא מאותו שורש של פייס, כמה פייסות שהיו במקדש וביוה"כ"פ בפרט, פייס נובע מאותו מקום שהם שקולים אהדדי, אז מי שמפייס הוא נקרא ביחד, ומי שלא מפייס אין את השתוותם, יפה מאוד.

(ב-ד בד-בלבכ"פדיה מחשבה)

עבודת התיקון של כהן גדול מתגלה שהקש הופך להיות בד. מדו בד כמידתו, הוא עצמו בד והבגדים בד, כשהכהן הגדול נכנס לבית קדשי הקדשים אז מתגלה מדרגת הבד, ואז נתקן מדרגת השערות, זה התיקון של מדרגת מותרי המוח, וזה האור דמוחין החדשים שמתגלה ביוה"כ"פ, וזו השמחה המתגלה ביום הכיפורים.

זה מדרגת לוחות שניים, מצד השלב הראשון מותרי השערות הם קלקול והם שייכים לעשיו איש שעיר, אבל מצד מדרגת התיקון מותרי המוח זה ההארה של יוה"כ"פ שמתגלה שניתנו בו לוחות שניים. מעיקרא האור הזה היה בצד הקלקול של שבירה ונפילה, בשורש הדד בן בדד מצד הקלקול, ובקלקול הוא צריך לגדל שער, גדל פרע שער ראשו כאבל, אבל מצד התיקון במהלכי יום הכיפורים אז מאיר ההארה של השער דתיקון, זה מדרגת הבד.

בעומק, בד מקביל לשערות, בד זה חוטים בצורה של שערות, וצמר הוא שער של כהמה, יש חוטים של פשתן שהם בצורה של שערות, ויש חוטים של צמר שהם ממש שערות, זה ההבדל בין פשתן לצמר, פשתן הוא הרי צומח, משא"כ השערות מתגלים בבעל חי, הם לא מתגלים בעיקר בצומח, אבל בעומק שניהם זה שערות, רק זה שערות בצומח וזה שערות בבעל חי. זה התיקון של מדרגת הבד של פשתן, שמצטרף הפשתן לצמר, "יהיו חטאיכם כשני כשלג ילבינו אם יאדימו כתולע כצמר יהיו", כפי שבואר לעיל, ואז מתגלה שזה לא כלאים שמערכבים צמר ופשתים יחד, אלא הפשתים מתאחד עם הצמר בשורשו העליון. ובזה גם נתקן מדרגת העשר, יום העשירי, השעיר, העשר, השערות, מותרי המוח המתגלים. זה עומק התיקון של מדו בד שתהיה כמידתו, שהבד מצטרף למדרגת האדם עצמו, ואז האור שמאיר במדרגת הבד הוא במדרגת בית הבד, בית הבד הוא חכמה-

סוגיות במחשבה

בד

והנה אותיות ב-ד, יש בהם דילוג לפי סדר האותיות, על אותיות א-ג, והיינו כי א' - אחדות, אחד. ג' - בבחינת חוט המשולש לא במהרה ינתק. והיפך כך, ב' - שנים, לשון שנאה, פירוד. ד' - פיזור לד' קצוות הארץ, כמ"ש המהר"ל.

וכן ב-ד בא"ת ב"ש, ק-ש, לשון של קושי. כי דבר רך בטבעו להתחבר עם זולתו. משא"כ דבר קשה טבעו לעמוד לעצמו, בבחינת קשה עורף, היפך הפנים, שהם פונים לזולתם ומצטרפים עמהם, העורף קשה ועומד לעצמו ובלתי מתחבר.

וכן בד, לשון דברי בדים, שקר היפך אמת. וכנודע, אמת, א - ראש, מ - תוך, ת - סוף, אחדות הכל. לעומת כך שקר, דברי בדים, פירוד.

ולכך דייקא נכתב פעם ראשונה בתורה בד ביחס למכנסיים, שעל גבי הרגליים, מקום הפירוד, בבחינת רגליה יורדות מות. ובגדי כהונה הנעשים מכנסי בד, באים לתקן קלקול זה, ולאחד את הפירוד, והבן.

כתיב (שמות, כח, מב) ועשה להם מכנסי בד. ולהלן (ויקרא, ו, ג) ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו. ולהלן (שם, טז, ד) תתת בד קדש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגר ובמצנפת בד יצנף.

ונקרא בד מלשון החומר שממנו עשוי הבגד, בוץ, פשתן, כי גדל בד בבד, ולכך נקרא בד מלשון לבד, כמ"ש רש"י (שמות, ל, לד) וז"ל, ולשון בד, נראה בעיני שהוא לשון יחיד, עכ"ל. וכן דבר היוצא וכולט לעצמו, נקרא בד, לבדו, וכמ"ש בביאור שמות נרדפים שבתנ"ך (אות ב, ערך בד) וז"ל, בד, הוא היוצא וכולט מדבר משני צדדיו, מזה ומזה, כמו סעיף מעץ הגפן, עכ"ל.

ובחשק שלמה (השורשים, שורש ב-ד) כתב וז"ל, בד, שם המספר מורה על הבדידות, ואינו ענין היחידות, כי היחידות שולל הריבוי, והבדידות שולל החברה וההצטרף עם דבר, עכ"ל, עיי"ש.

וכתב שם, וז"ל, ויקרא צמח הפשתן, בד, ע"ש שצומח בדין בדין, קשים כעץ, כענין והפשתה גבעול (שמות, ט, לא), לשון וקנה, עכ"ל. והיינו שאף בגד העשוי מבד, נקרא בד, מלשון בדד, ועיי"ש.

מדור
רל"א
שערים

צירוף
ב-ד

מדור רל"א שיערים

ב-ד

הכבד באדם, כולו דם, מקום הנפש, כי הנפש הוא האדם, נפש שיתופא דגופא, ששורשה מן העפר, פרור, פרוד. משא"כ הרוח שנוטה לצרוף, ויתר על כן הנשמה, שהויתה דבקות. ומצד הרוח, "רוח ממללא", כאשר אינו בתיקונו נצרך לדובב שפתי ישנים. דובב, בד-בו. והבן שמצד מדרגת הרוח, "רוח ממללא", ישנו כח הדיבור, דבר, בד-ר, וזהו כאשר זהו דיבור של קלקול לשה"ר, מפריד בין הדבקים, הורג שלשה, מדבר שומע ומי שמדברים עליו, היפך איחוד ג', כנ"ל. וכאשר זהו דיבור של טוב, הוא זיווג, חיבור, ראווה מדברת. ויתר על כן "ודבק באשתו", דבק, בד-ק. כי מתחלה צריך לבדוק באחיה שהנושא אשה צריך לבדוק באחיה, בדק בד-ק, ובודק האם היא ראווה לצרוף, או לבדידות. וכאשר מברר שראווה לצרוף דבק בה כדבילה, שדרכם להתדבק זה בזה. דבלה, בד-לה. והוא בחינת זבולון, שנאמר (בראשית ל, כ) זבדני אלקים אתי זבד טוב. זבד ז-בד, לשון של מתנה, שע"י המתנה מצורפים יחדיו. והוא בחינת נדב, נ-בד. שע"י נדבה, נתינה מצורפים כנ"ל. וביתר שאת הוא בחינת אבינדב. כי מחד יש בו אותיות אבד, שורש הלבד כנ"ל, אולם מתקנו ונהפך לנדב. מאבד לנדב. ונתהפך מעוקץ של דבורה, פרוד, דבורה בד-ורה, לדבש שלה, דבש, בד-ש, כי טבע הדבש להתדבק היטב. וכן דבש תמרים, שיש באילנו של לולב, לב אחד כמ"ש בסוכה.

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: כבד, אבד, אבידן, אבינדב, אביעד, בגד, בד, דבש, בדק, בדד, בודד, בלאדן, בלעדי, בעד, ברד, דב, דבורה, דבר, דביר, דבק, דבלה, דובב, דיבון, כבוד, בדל, דאבון, זבד, נבוכדנצר, נדב, עמינדב, רביד, עבד, לבד, בדק.

שורש הבדידות. לבד, ל-בד. וכן בדל, ל-בד. וזהו בחינת אבד, א-בד. כי כאשר נאבד דבר, נפרד הנאבד מן האובד, וכל אחד מהם נמצא לבדו. וזהו עומק מהותו של בגד. כמ"ש הוא בבגדו והיא בבגדה, יוציא ויתן כתובה. כי מתחלה כתיב, על כן יעזב איש את אביו ואמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד. אולם כאשר חל תוקפו של החטא, נתחדשו בגדים, ועי"כ הוא בבגדו והיא בבגדה, נעשה בגד דבר המבדיל בינו לבינה. בגד, ג-בד. כי כאשר מצורפים הוא בבחינת זכו שכינה ביניהם, חיבור של ג'. וכאשר נעשה הפרדה, נפרדו שלשתם כל אחד לבדו. בד-ג.

והוא בחינת עבד, ע-בד. כי עבד מצורף לאשה הנקראת שפחה. ומה שאצל כל אדם ישנה בחינת ודבק באשתו, בעבד אינו כן, שהרי אשתו אינו קנינו כאשה הנקנת לבעלה, שאף היא שפחה, ואף הוא עצמו שייך לאדונו. ולכך חיבורם אינו חיבור גמור, וכל אחד במדת מה עומד לבדו. וזהו בחינת דאב, דאבון, א-בד. כי במקום שיהא א-אחד, נעשה בד, לבד, וזהו עצם הדאבון.

והוא כחו של נבוכדנצר, שאותיות בד בקרבו, כי הוא שורש גלות בבל, גלות ראשונה. כי כאשר ישראל על אדמתם וארצם, היא מצרפתם לאחד, ככלי המצרף את העיסה, אולם כאשר גולים, בחינת פזורינו בארבע כנפות הארץ, זהו הוית כל אחד לבדו. והוא הוא מהות הגלות. ויתר על כן מכת דבר בגלות מצרים שמהותו מיתה כמ"ש התרגום. כי מהות המות הפרדה, "כי המות יפריד. דבר, בד-ר.

וזהו בחינת כבד לשון כבדות, כי הדבר הקל קרוב יותר לצרוף לזולתו, משא"כ הכבד עומד לעצמו ורחוק מן הצרוף. וכן אבר

מדור קבלה

בלבביפדיה קבלה
בד

מילון ערכים בקבלה
בד

בלבביפדיה קבלה

בד

עיוגולים

טבעת עגולה. וכתוב (שמות, כה, טו) בטבעת הארץ יהיו הבדים.

יושר

ג' קווים. ובשורש שווים, ולתתא קו אמצע מכריע. ואמרו (כריתות, ה, ע"א) רחמנא כתב בד בבד (שוים) ואת אמרת הכרע, וכו', ומאי בד בבד, אמר רבינא, שלא יניח משקל במשקל וישקול. ולתתא נגלה בשלש בדי הדס.

שערות

ממלכי עשו, אדום, הדד בן בדד. ועתיד עשו להפוך לקש, בית עשו לקש. בד בא"ת ב"ש, ש"ק. ועיין מגלה עמוקות (לך לך).

שערות הבהמה, צמר. ועיין רש"י (זבחים, יח, ע"ב, ד"ה ואימא עמרא) וז"ל, הצמר עולה מן הבהמה בד בבד, עכ"ל (והבן מאוד, שהן צמר והן פשתים, הם בד, בד בבד, ודו"ק, ולכך אין חיבור של צמר ופשתים, והם כלאים זה בזה).

אזן

אות ה'. ודרשו (זבחים, יח, ע"ב) ת"ר, בד שיהיו של בוך, בד שיהיו חדשים, בד שיהיו שזורים, בד שיהיו חוטן כפול ששה, בד שלא ילבש חוט עמהן. והם ה' דרשות מבד.

ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (ביאור משנת חסדים, דף קמא) וז"ל, וזה הבד הם לבוש השר"ד הנ"ל,

אור א"ס

אמרו בפרקי דר"א, קודם שנברא העולם היה הוא ושמו לבדו. בד.

צמצום

חלל הפנוי שורש לע"ז. ואמרו (זוה"ק, ח"ג, פז, ע"א) אמאי אקרי בד, יחידאי, וכו', וכהנא אמאי בעי לאתחזאה בהאי, אלא אלין מאני בד בעי לאתחזאה בהו על מזבח העולה, כד הוה מפני קטרא דדשנא דעולה, דהא עולה מסטרא דעבודה זרה והרהורא בישא קא אתיא.

עיין כתבי הרמ"ע מפאנו (מאמר מאה קשיטה, סימן צט) וז"ל, ולבש הכהן מדו בד (ודרשו חז"ל) במדתו, שלא יהא בגדיו "מצומצמין" ולא מרושלים, עכ"ל.

קו

"קו אחד", והוא בחינת בד - אחד. עיין ערך קטן יחידה. ולתתא נעשה ג' קווים, בחינת בד בבד (שמות, ל, לד), כולם יחד. ודו"ק היטב.

ועיין רש"ר הירש (תצוה, כח, מג) וז"ל, ביומא עא ע"ב, מתפרש השם הזה (בד) על פי התכונה המיוחדת של צורת הצמח: "דבר העולה מן הקרקע בד בד", ללא ענפים. צורה זו מסמלת את השאיפה לעלות ולהגיע אל המטרה היעודה בקו קבוע מראש ללא סטיה, עכ"ל. וזהו קו מתתא לעילא.

(שרד ר"ת) שמיעה ריח דיבור מן אח"פ, עכ"ל, עיי"ש.

חוטם

ישימו קטרה באפיך. וכתוב (שמות, ל, לד) קח לך סמים וגו', בד בבד יהיה.

פה

בפה נגלה אות ד'. וכתוב (ויקרא, ו, ג) כתונת בד קדש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגר ובצנפת בד יצנף. ד' בגדים. ועיין יומא (לה, ע"א) בד בד בד, מובחר בבד.

עינים - שבירה

מיתה. וכתוב (איוב, יח, יג) יאכל בדיו בכור מות. בד במילוי בי"ת דל"ת, עולה תמות.

שבירה, חורבן, חרב. וכתוב (הושע, יא, ו) וחלה חרב בעריו וכלתה בדיו.

עתיק

תחילת ההלבשה, עתיק, ז"ת שמולבש ע"י אריך. ומכאן ואילך יש שורש נוסף, שכל נה"י של עליון מולבש ע"י תחתון. וזהו בחינת מכנסים. ואמרו (יומא, כג, ע"ב) מנין שלא יהא דבר קודם למכנסים, דכתיב ומכנסי בד יהיו על בשרו.

עיין בית עולמים (דף קלב, ע"ב) וז"ל, ונקראים בגדי בד, שבאים מע"ק, שבו בחינת יחידה, כמ"ש בד בבד, עכ"ל.

אריך

מתיקוני אריך, תיקוני הדיקנא שחפייין על או"א, כנודע. ועיין קהלת יעקב (ערך בד) וז"ל, יש לרמוז בד על הדיקנא קדישא, וזה סוד

ולבש הכהן מדו בד, כהן סוד חכמה (אבא) והדיקנא (א"א) מלבשת וחופפת על אבא כנודע, עכ"ל. ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (ביאור משנת חסידים, דף רמז) וז"ל, אפוד בד, מדו בד, ומכנסי בד (ויקרא ו), מדו כמדתו (פסחים, סה, ע"ב), בסוד י"ג מדות, עכ"ל. וע"ע שם בביאורי הזוהר (דף רה).

אורך, ארון, שורשם חד, אור-כ, אור-ן, סוד כתר, כנודע. ובארון היו בדי הארון.

אבא

ק"ש במדרגת או"א, כנודע. ועיין ספר התמונה (סודות שמע ישראל) וז"ל, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, הוי"ה אחד רמז ליחוד שמע ישראל, ושמו אחד רמז ליחוד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. שאז בפירוש נאמר ג"כ ביחוד כנס"י אחד, כמו שאנו אומרים אחד ביחוד הקב"ה. ולרמוז לזה מתחיל יחוד כנס"י בבי"ת (ברוך) ומסיים בדל"ת (ועד), והוא ב"ד, לרמוז כותנות בד קודש ילבש, ולבש הכהן מדו בד, מד"ו פרצופים יעשה בד ויחוד גמור, עכ"ל. וכן ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד (זכריה, יד, ט), אות ראשונה ואחרונה ב-ד.

אמא

אמרו חז"ל (ילק"ש, אחרי מות, תקעא) מפני מה אין הכהן משמש בכגדי זהב כיוה"כ, ר' לוי אומר, מפני גאוה, שנאמר (משלי, כה, ו) אל תתהדר לפני מלך, בפר זה אברהם, שנאמר (בראשית, יח, ז) אל הבקר רץ אברהם. איל לעולה זה יצחק, שנאמר (שם, כב, יג) והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו. עז בזכות יעקב, שנאמר (שם, כז, ט) קח לי משם שני גדיי עזים וכו', אין לי אלא אבות, אמהות מנין, ת"ל (שמות, ל, לד) בד בבד יהיה.

אמרו במדרש (ועיין מגלה עמוקות, אחרי מות) בד בבד יהיה, כשיושבת אשה לבדה בצניעות, זוכה לבנים שמתלבשין בבד להיות כה"ג.

כתר

הארת יוה"כ. ואז בגדי כה"ג פשתן - בד. ועיין תוס' (יומא, לה, ע"א) וז"ל, בד בבד, נראה לי חד לגופיה, וחד בד לשון לבד, שאין לובש עמהם בגדי זהב כדרך שעושה כל ימות השנה. ובד שלישי יותר טוב מבד של שאר ימות השנה, והרביעי לומר שיותר טוב משל ערבית, עכ"ל. ועיין רש"ר הירש (תצוה, כח, מג) וז"ל, מכאן שגם בגדי השש של כה"ג ביוה"כ נזכרים רק בשם הזה (עיין ויקרא, טז, ד), עכ"ל.

חכמה

אמרו (ברכות, סג, ע"ב) ואמר ר' יוסי ברבי חנינא, מאי דכתיב חרב חרב אל הבדים ונאלו, חרב על שונאיהם של ת"ח שיושבים בד בבד ועוסקים בתורה, ולא עוד אלא שמטפשים וכו'. ובד נקרא לשון טיפשות בחז"ל, כגון (קידושין, יב, ע"ב) בשוטיא דאסא, ופירש"י, בשבט בד של הדס.

ומקום עשיית השמן נקרא בית הבד.

בינה

יין. זמורות הגפן נקראים בד, כמ"ש (יחזקאל, יז, ו) ותעש בדים. וכן כתיב (שם, יט, יב) ותצא אש ממטה בדיה.

עיין מגיד מישרים (צו) וז"ל, ולבש הכהן דהוא איש חסד, מדו בד, כלומר יתייחד חסד עם בינה, דהא "מדו" סליק חמישין, לקבל חמישים שערי בינה, ובד נמי רמיז בבינה, דהא בד נמי סליק לתמניא, ובינה אידי תמינאה, עכ"ל.

עיין קהלת יעקב (ערך בגד) וז"ל, ב"ד, ר"ל ב' מיני מוחין, אחד מאבא ואחד מאמא, וכל אחד כלול מד', עכ"ל, עיי"ש. ועיין מגלה עמוקות (אחרי מות) וז"ל, בד בבד יהיה, ב"ד בא"ת ב"ש ש"ק. כי מן הקליפה כשמוציאין ניצוץ טהור, נעשה מן אותו ניצוץ מוחין, בסוד י"ה י"ה, ביום ההוא יהיה ה' אחד (בד - אחד), עכ"ל. ועיין ישרש יעקב (כללים בסוד לאה ורחל, אות נז).

ז"א

ו"ק, שש. וכתוב (שמות, לט, כח) מכנסי הבד "שש" משזר. בד גימט' שש. ועיין זבחים (יח, ע"ב).

מדות. וכמ"ש בפתחי שערים (נתיב אורות אח"פ דא"ק, פתח א) וז"ל, שלכן נקראו הלבושים מדות, כמ"ש ולבש הכהן מדו בד, מדו כמדתו, עכ"ל. ועיין בית עולמים (דף קמ, ע"ב).

ועיין רש"ר הירש (תצוה, כח, מג) וז"ל, הן מבחינה לשונית הן מבחינת עניינית מסמל השם "בד" את כל המדרגות המביאות לידי טהרה: זהירות, זריזות, נקיות, פרישות, עכ"ל, עיי"ש. ועם תורה זהו המדרגה השישית, ודו"ק. ועיין מלבי"ם (צו, אות ח) וז"ל, בד וכו', והנה בכל מקום קראו שש, עכ"ל, עיי"ש שכתב ששבעה פעמים נכתב בתורה בד אצל בגדי כהונה.

נוק'

אמרו (כתובות, יז, ע"א) אמרו עליו על ר' יהודה בר עילאי, שהיה נוטל בד של הדס ומרקד לפני הכלה ואומר כלה נאה וחסודה.

דעת

עיין מאירת עינים (תצוה) וז"ל, ובגדי בד רומז לת"ת שהוא הרחמים, עכ"ל. ועיין רקאנטי (תצוה).

דעת דקלקול, נחש. ואמרו (נדרים, כד, ע"ב) אם לא ראיתי נחש כקורת בית הבד.

חסד

נצח
נו"ה, תרי רגלין. וכתוב (ויקרא, ו, ג) ומכנסי בד ילבש על בשרו.

עיין רקאנטי (תצוה) וז"ל, בד רמז לתפארת שעולה בד בבד רמז לחוט של חסד המשוך עליו, וע"כ היו בגדים לבנים, ועבודת היום בבגדי לבן, עכ"ל.

הוד

נו"ה, דרך. ב"ד ר"ת בכל דרכיך. עיין קהלת יעקב (ערך בד). וכתוב (שמות, לז, יד) בתיס לבדים לשאת את השלחן. ונצרך לנושאו בדרך.

מימיני מיכאל. ונקרא המלאך לבוש הבדים. ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (ביאור משנת חסידים, דף קמא) וז"ל, ומיכאל וגבריאל אשר גימט' אפריון, הם לבוש הבדים ילבשו, כי הם מתייחדים בסוד עושה שלום במרומיו, עכ"ל, עיי"ש.

גבורה

יסוד

בקלקול גילוי עריות. ואמרו (ערכין, טז, ע"א) מכנסים מכפרים על גילוי עריות, דכתיב (שמות, כח, מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה. ועיין תיקוני זוהר (קיב, ע"א) אל קין ואל מנחתו לא שעה, בגין דקרבנא דיליה הוה מההוא אתר דאקרי ערוה, ומאי הוה פשתים (עיין ערך קטן גבורה), דאתמר ביה ועשה להם מכנסי בד לכסות את הערוה. ועיי"ש עוד (קית, ע"א) קין היה עובד אדמה ומייתי בקרבנא פשתים, מההוא סטרא דערוה וכו'. ועיין רדב"ז (מצודות דוד, מצוה שיט) וז"ל, ומכנסי בד רומז לברית עולם, עכ"ל.

כתיב (יחזקאל, יט, יב) ותצא אש ממטה בדיה.

פשתים - גבורה. עיין זוה"ק (תזריע, נא, ע"א). ובמקדש מלך שם. ועיין זבחים (יח, ע"ב). בד - היינו פשתים. ועיין רמ"ז (זוהר, ויקרא) וז"ל, בד, הוא פשתן, הוא גבורות קין, עכ"ל. ב"ד, ר"ת בית דין. ועיין ספר הנפש החכמה (פ"ה) וז"ל, ולכן נקרא הפשתים בד, לרמוז כי כשאדם אוחזו ביחוד גמורה ואינו מפרידו הוא נעשה סניגור ועונותיו מתכפרים. ובכוונות האריז"ל איתא, בגדי בד אשר לכהן, כי בד בא"ת ב"ש ש"ק, כי שם הקליפות מתלבנים ונהפכים לבד, ובד הוא פשתים, חלקו של קין מצד הסט"א, עכ"ל.

מלכות

דוד. וכתוב (שמואל, ב, ו, יד) ודוד חגור אפוד בד.

תפארת

אמת, והיפוכו שקר. וכמ"ש (ישעיה, מד, כה) מפר אתות בדים. ועוד מקראות.

ואפשר שלכן המלאכים ברדתם למטה לובשים בדים, עכ"ל.

ועיין מגיד מישרים (אמור) וז"ל, בד בבד יהיה, דתתייחד מלכות תתאה בספירן כלהו, עכ"ל.

נשמה

ענוה. ובמדרש רבה (במדבר, פ"ד) אמרו, בשעה שהכהן גורף המזבח ומדשנו, היה לו שכלים מעולים, שנאמר ולבש הכהן מדו בד וגו', בשביל להרים את הדשן, למה כן, אלא להודיעך שאין גאווה לפני המקום.

חיה

בד, בא"ת ב"ש ש"ק, כנ"ל מדברי האריז"ל. ועיין רמ"ע מפאנו (מאמר תיקוני התשובה, פ"א) וז"ל, כשנקח אותיות בד בפני עצמן, תמורתן שק, ירמוז שהלובש שק בתשובה שלמה חביב לשמים ככה"ג דכתיב ביה כתנת בד קדש ילבש וכו', וצירוף ד' אותיות אלה שהם שק ותמורתן קורא אני אותן "בקדש" (בד-קש), ואותיות שק בא"ל ב"ם, ח"י, בסוד הרוצה לחיות ימית את עצמו, דהיינו יסגף, עכ"ל.

נפש

בנפש מתגלה בד לשון בדד, מצד הקלקול, בחינת בלעם, וילך שפי, לבדו.

ועיין פתחי שערים (נתיב פרצוף ז"א, פתח לה) וז"ל, ויפשוט גם הוא את בגדיו וגו', והם מדות הנפש הטבועים בתאוה, כמ"ש מדו בד, מדו כמדתו, עכ"ל.

רוח

אור. ואמרו (ב"מ, כד, ע"א) בדי מחטין וכו', ואמאי קרו ליה בדי, דבר "דתלוי" ביה מיד, "בד" קרו ליה.

עיין רמ"ז (ויקרא) וז"ל, בד יחידאי מיחדא וכו'. בספר חסד לאברהם (מעין ד, נהר נב) הפליא בסוד הפשתן נגד כל רוח רעה לכישוף, ובלבד שיהיה דוקא לבוש פשתן בלי שום זכר אחר, וז"ש בד יחידאי, שהוא מיוחד לקדושה.

מילון ערכים בקבלה

בד

בגד, בד-ג. והיינו ששורש בגד, עשוי מבד.

וכתב בשער הכוונות (דרושי תפלת השחר, דרוש ג) וז"ל, בד בבד יהיה - זה יובן במ"ש אצלנו בענין בגדי הבד אשר לכהנים, כי בד באתב"ש הוא ש"ק, כי השק שהם הקליפות, הם מתלבנים ונעשים בגדי בד לבנים. וגם בד, הוא פשתן, אשר גם חלקו של קין מצד ס"א כנודע. והנה אלו הסמים היו מוחין לקליפה, ועתה נכנסים במוחין דקדושה, עכ"ל.

והנה אדה"ר וחווה עשו להם בגדים, ויתפרו להם עלי תאנה, וכן עשה להם הקב"ה חגורות. וכתוב (שמואל, א, ב, א) נער חגור אפוד בד. וכתוב (שם, שם, ו, יד) ודוד חגור אפוד בד.

וקין קלקל בחינת לבוש בד זה, כמ"ש בשער המצות (קדושים, כ) וז"ל, פשתן נקרא עץ, כמ"ש ותטמנם בפשתי העץ, והוא בבחינת המלכות, כמ"ש ויבא קין מפרי האדמה מנחה לה', וארז"ל שהביא זרע פשתן. ודע כי כל בחינת צומח ודשאים ואילנות, כולם הם במלכות דעולם היצירה. והענין הוא, כי הפשתן הוא

בבחינת רוחא דשבק בעלה באיתתא בביאה קדמאה (בסוד שארה "כסותה" ועונתה לא יגרע) לעשות כלי (והבגדים נקראים כלים), והוא הוי"ה דב"ן במילוי ההי"ן, והוא ביסוד שבנקבה שביצירה, עכ"ל, עיי"ש.

וכתב ברמ"ז (ויקרא) וז"ל, לבושי הכהן, לבוש בד, שה"ס ליבון וזיכוך הניצוצות דמלכין קדמאין וכו'. ומשום הכי בעי מ"ט דא קדש, ור"ל למה לא ילבש בגדי צמר שהוא חלקו של הבל, ותירץ דאדרבא, זהו הסוד שכל צד הסט"א נדחה, וכל ניצוץ טוב שלו נדבק בקדושה, אפילו מבחינת הגבורות של ק"ן, שהוא קינא דמאסבותא (ושורשו בבא נחש על חוה והטיל בה זוהמא), וגם מטעם זה אין איסור כלאים בבגדי כהונה, עכ"ל, עיי"ש.

ולכך פעם ראשונה שכתוב בתורה בד, הוא מש"כ (שמות, כח, א) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, ממתנים ועד ירכים יהיו. והיינו לתקן מקום הערוה, ששם השורש של קינא דמסאבותא, בא נחש על חוה והטיל בה זוהמא.

מדור ארמית

מילון ערכים בארמית
בד

מילון ערכים בארמית

בד – בדר

אולם שורש בדר דקלקול הוא הנחש, ואמרו (זוה"ק, ויחי, רמג, ע"ב) שם לגבי נחש דתיקון, הנחש הקדוש מדור לכל כוחות הדינין הטמאים היוצאים מן המלכות ואתחזין רכבין על סוסין והוא מבדר לון, והוא בחינת דן, וז"ש (בראשית, מט, יז) יהי דן נחש על דרך. ועיין קהלת יעקב (ערך יסוד דקטנות). ונתפשט ונעשה נחש דקלקול.

וערב רב, שורש כח הרע המעורב בישראל, הקב"ה בדר ופיזורם בכל דור ודור (והבן שזהו לשון דור, לשון בדר, כי פיזור הזמן לדורות, ודו"ק). וכמ"ש הרמח"ל (תיקונים חדשים, תיקון כח) וז"ל, יתמו חטאים, אלין ערב רב, דבכל דרא אשתכחן מינייהו, ומתעברן מגו עמא קדישא, דהא בקדמיתא לא יכילו ישראל לאתדכאה מינייהו כלא בזמנא חדא, ואתדכיין הכי זעיר בכל דרא. עלייהו כתיב וביום פקדי ופקדתי, דערב רב אינון דגרמא לישראל למעבד עגלא, ואינון נטלין עונשא דלהון בכל דרא, וכו', בג"כ ביום פקד ופקדתי וכו', דהא הכי בדר לון קב"ה בכל דרא לאעברא לון, עכ"ל, עיי"ש.

בד, מלשון לבדו. וקרוב לכך בארמית, בדר, וכמ"ש במחברת מנחם (ערך בדר) וז"ל, אתרו עפים וברדו אנבה (דניאל, ד, יא), ענין נפץ הוא, עכ"ל.

והיינו שכל חלק נפוץ ונפזר ועומד בד בבד לעצמו, וזהו בדר, בד-דר, והיינו דר לבדו. וכן בר-ד, בר, יוצא לחוץ, ומתפזר לד' רוחות.

ואמרו (ירושלמי, ברכות, סח.) הלל הזקן היה אומר, בשעה דמכנפין בדר, ובשעה דמבדרין כנוס. וכן היה הלל אומר, אם ראית את התורה שהיא חביבה על ישראל והכל שמחין בה, בדר, ואם לאו כנוס. וזהו בדר דתיקון, שהתורה חביבה על ישראל והכל שמחין בה, אזי בדר.

ואמרו (זוה"ק, ח"ב, כח.) מיין תתאין, מתפרשאן לכמה סיטרין, ומיין עלאין מתכנשי בבי כנישו מיא, דכתיב (בראשית, א, ט) ויאמר אלקים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד, וכתוב ולמקוה המים קרא ימים, האי קרא אוקמוה. ותא חזי, ההוא רקיעא דאית ביה שמשא וסיהרא כוכביא ומזלי, דא איהו בי כנישות מיא רבא, דהוא נטיל כל מיין ואשקי לארעא, דהיא עלמא תתאה, כיון דנטלי מיא, בדר לון ופליג לון לכל עיבר, ומתמן אתשקיין כלא. וזה השתלשלות בדר דתיקון, חלוקה של המים לעולם.

מדור ליקוטים

עבודה
מחשבה
קבלה

עבודה

בד' מלשון 'בגד' - "מידו בד"

(להרחבה נא לעיין בערך 'בגד')

אולם היות שאין 'לבד' גמור בעצם בבריאה, לכן ה'לבד' שבמדרגת הבגדים ('מדו בד') זה בלבושים שהאדם לובש דייקא בזמן שהוא אינו נמצא לבדו אלא באופן שבו הוא מצטרף לאחרים.

(מתוך בלביפדיה עבודת השם ב-ד. בדד.)

מספר שיעור בקול הלשון #35055396

כל כח שאדם מסוגל להלביש באופן המדויק ('מדו בד') נקרא לבוש של כבוד ותפארת

כל כח שאדם מסוגל להפשיט אותו, והוא מלביש אותו בבחינת 'מדו בד', שתהא כמדתו, לא ארוכה ולא קצרה. שם ההלבשה היא הלבשה של כבוד ותפארת.

(מתוך דע את יחודך 07 הפשטת הלבושים אמונה תענוג)

מספר שיעור בקול הלשון #1128508

'בד' - בגדים שהאדם לובש

שורש 'בד' הנאמר בבגדי כהונה (ויקרא ו, ג) "ולבש הכהן מדו בד", ודורשים חז"ל (הובא ברש"י שם) "שתהא כמידתו". זהו משום שלבוש של כל כהן היה מותאם בפרטות לפי מידתו שלו. כמו שפרצופיהם של כל אדם ואדם שונים זה מזה ודעותיהם שונות זו מזו, כך גם צורת גופותיהם של בני אדם שונה זו מזו, ואין אדם שדומה לחבירו באופן מדוקדק אפילו בגופו. וזהו יסוד הדין 'שתהא כמידתו' שגם הלבוש של כל אחד מהכהנים יהא מותאם בפרטות למידת גופו.

וביתר חידוד, מתגלה בחינת ה'לבד' (בד) ב'מידו בד', משום שהלבושים מותאמים לפי גוף האדם הפרטי הזה, היות שהוא אינו דומה לרעהו, זה מגלה בחיצוניות את ה'לבד' של האדם.

מחשבה

שתהיה כפי מידתו. ואז כל איבר ואיבר מתגלה בצורתו שלו.

לעומת 'גלימא' (נוטריקון; 'הגולם') / 'סודרא' (נוטריקון; 'סוד ה' ליראיו'), לבושים דקדושה, בעומק הם לא לפי 'מדו בד', אלא האדם נראה כמו 'גולם' (לא ניכר חיתוך צורת האיברים). וכאשר האדם נראה כמו 'גולם', הלבוש לא מצמצם אותו ל'מדו בד' של עצמו, אלא הוא יכול להתפשט מהמדידה של עצמו. וזה בעומק גלימה וסודרא.

(מתוך דע את דעתך 10 אורך רוחב עומק)

מספר שיעור בקול הלשון #1128304

שיהיה המגביל שוה לגבולו

כתוב (ויקרא ו, ג) 'ולבש הכהן מדו בד'. וברש"י (שם), 'שתהא כמידתו'. הענין. כל פנימיות היא בלי גבול, והחיצוני הוא המגביל, וזו מהותו ותכליתו. ולכך בודאי ראוי שיהיה המגביל שוה לגבולו.

(מתוך ספר בלבבי משכן אבנה תורת הרמז)

לבושים דקדושה לא לפי 'מידו בד'

כל לבוש שאדם לובש כראוי הוא לובש כפי מידתו, זה דין של הבגדים, 'מדו בד',

'בד' מלשון 'בדידות' (להרחבה נא לעין בערך 'בד')

ב, (יא) "ונשגב ה' לבדו". ולעומתו יש לבדו של סט"א, והוא מצורע. "בדד ישב מחוץ למחנה". (שם)

עומק צורת דבר האבוד, 'א' - בד'

במילה אבד יש בה כמה וכמה צירופים, אחד מן הצירופים הוא; 'א' - בד', כלומר דבר הנמצא לבדו. דבר שנמצא עם עוד משהו הוא איננו אבידה גמורה. עומק אבידה הגמורה ענינה דבר שנבדל לגמרי ונמצא לבדו, זה הוא אבד 'א' - בד'. 'א' שנמצא לבד, זה הוא מקום, צורה של אבידה.

(מתוך משלי 152 - פרק א פסוק לב)

מספר השיעור בקול הלשון #1128705

בחינת עשו, עלמא דפירודא - בד דקלקול
כתוב (בראשית לב, י) "וארבע מאות איש עמו". ולעיתיד נאמר, (עובדיה א, יח) "ובית עשו לקש", גימ' ת'. שבחינת ארבע מאות איש יהפכו לקש. קש בא"ת ב"ש, בד, שורש של בדד, לבד. והיא בחינת עשו, עלמא דפירודא.

(מתוך ספר בלבבי משכן אבנה תורת הרמז)

בד (לבד) דקדושה ולעומתו בד דקלקול

כתוב (ויקרא יד, ד) "וצוה הכהן ולקח למטה וכו' ועץ ארז וגו'". ופרש"י (שם) "לפי שהנגעים באין על גסות הרוח". הענין. גאווה-גאה, שורש גא. אותיות אחרי, בד. לשון בד, לבד, בדד. והנה לבדו דקדושה היא בחינת (בראשית לב, כה) "ויותר יעקב לבדו", (ישעיהו

קבלה

וכן בענין המידות בחי' 'מדו בד' מצד הלבושים, שענין הלבוש הוא מה שמתראה לחוץ.

(מתוך קונטרס עין חיים שער המוחין. ליותר הבנה בנושא)

שמידות האדם נקראות 'מידו בד', ניתן להקשיב לשיעור -

'היסודות וחלוקתם'

מספר שיעור בקול הלשון #1130840

נדרש שהבגד (כלי לאדם) יהיה שוה לגוף

כתוב (ויקרא ו, ג) 'מדו בד'. וברש"י על אתר, 'שתהא כמדתו'. הענין. הבגד בחינת כלי לאדם, ונצרך שהכלי יהיה שוה לגוף, לא פחות ולא יותר. סוד הזיווג הגמור, והבן. או בסוד החשמל, סוד הלבוש, שמירה, ולכן צריך שהשמירה תהיה כמדת הנשמר.

(מתוך ספר בלבבי משכן אבנה תורת הרמז)

המידות נקראות 'מידו בד'

בבגדי כהונה נאמר 'מדו בד' - שיהא כמידתו, דהיינו שנאמר בבגדים שיהא כפי המידה שלו.

מבואר כאן בדברי מהרש"ו, שענין המוחין לצורך תיקון המידות בחי' ג"ר דו"ק, ואינו בחי מוחין לכשעצמן שהם בחי' תוספת של ג"ר למידות, אלא בחי' תוספת לצורך תיקון והפיכת המידות, והוא בחי' 'דעת המתהפכת', כמו שמבואר בגר"א בחי' ת"ח שמהפך חלוקה, בחי' בגד, בחי' מידו בד שהם מידותיו שמהפך אותם ע"י כח הדעת שהם המוחין הנ"ל, כי הדעת התחתון היא פנימיות ו"ק, בחי' נשמת ז"א, וכן ע"י הדעת מהפך ומתקן מדותיו.

רשימת שיעורים הקשורים לערך בד

משלי 152 פרק א פסוק לב אבד מספר שיעור בקול הלשון #112875

בס"ד

"אאלפך חכמה" קריאה של חיבה לכל העוסקים בשיעורי וספרי "בלבבי משכן אבנה"

זה שנים רבות ששיעורי בלבבי משכן אבנה נבנים על פי סדר "אלפא ביתא" וצירופיהם, צירוף אחר צירוף, תיבה אחר תיבה, לבאר את האור הגנוז באותיות ובצירופיהם, בכל צירוף וצירוף, והיכן מתגלה האור בכל חלקי הפרד"ס.

בלשון הקודש יש כאלף צירופים שורשיים, וכבר זכינו לבאר כמה מאות מהם, ועוד היד נטויה להשלים אי"ה את כל הכאלף צירופים. וזאת מלבד צירופי לשון ארמית וצירופי הקבלה.

בס"ד בשנה האחרונה התחלנו לעמול לערוך ולסדר את השיעורים והכתבים, תיבה אחר תיבה, בעמל עצום ובעלות כבירה. כשכל תיבה כוללת ביאורים ממאות מקורות בכל חלקי הפרד"ס.

לעת הזאת אנו קוראים לשותפות של העוסקים בשיעורי וספרי "בלבבי משכן אבנה", להיות שותפים "בכאלף" ערכים שהננו עמלים להוציא לאור עולם בס"ד. ולכך, קראנו לכל שותף:

"שר האלף" שותפות ב"אאלפך חכמה"

שותף היינו מי שנוטל לעצמו תיבה אחת, או יותר, מתוך האלף, לממן אותה, להוציאה לאור.

עלות שותפות הינה 10,000 ש"ח, \$2800.

(בתשלום אחד או בתשלומים, עד 100 תשלומים בהוראת קבע)

כל הנעשה שותף עם "אאלפך חכמה", יקבל אי"ה תעודת שותפות נצחית עם "אאלפך חכמה", והינה שותפות עם האור הגנוז באותיות של התורה, שהוא האור הגנוז לצדיקים לעת"ל.

'תורת שעשועים'

ומאור זה, יומשך אור לשורש נשמתו, ומשם יומשך כל צרכיו, הן הרוחניים והן הגשמיים בעולם הזה, ולעתיד לבוא בעולם הבא.

וזאת לתעודה

תאריך

הרבני הנכבד

/ הגברת הנכבדת

נעשה /נעשתה/ נעשו שותפים /שותף(ה),

שותפות נצחית

עם "אאלפך חכמה" - "בלבבי משכן אבנה"

"תורת שעשועים"

ועי' נעשה שותף עם

האור הגנוז באותיות של תורה,

שהוא האור הגנוז לצדיקים לעת'ל.

ומאור זה יומשך אור לשורש נשמתו,

ומשם יומשך כל צרכיו,

הן הרוחנים והן הגשמים בעולם הזה,

ולעתיד לבא בעולם הבא

לעדות על אמיתת הדברים באנו על החתום

חתימת יד הרב שליט"א

חותם של אאלפך חכמה